

Metodika neadresného sběru
etnických dat v oblasti
zprostředkování náhradní rodinné
péče

**Metodika neadresného sběru etnických dat
v oblasti zprostředkování náhradní rodinné péče**

Jana Barvíková

Jana Paloncyová

RILSA, Praha

2023

Metodika je výstupem projektu „Identifikace bariér v přístupu romských dětí ke zprostředkování náhradní rodinné péče“ (IP 70608), který je řešen v rámci Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace na období 2018–2022 schválené MPSV na základě Rozhodnutí č. 7-RVO/2018 o poskytnutí institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace.

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons Uveďte původ 4.0 Mezinárodní veřejná licence. (<http://www.creativecommons.org/licenses/by/4.0>)

Vydal Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i.
Dělnická 213/12, Praha 7, 170 00
jako svou 604. publikaci
Vyšlo v roce 2023, 1. vydání, počet stran 68
Tisk: RILSA

Recenze: Mgr. Lenka Bartošová
Mgr. Kamil Kloz, DiS.

ISBN 978-80-7416-454-5 (print)
978-80-7416-455-2 (pdf)

<https://www.rilsa.cz>

Abstrakt

Metodika se zaměřuje na proces zprostředkování náhradní rodinné péče a jeho úspěšnost, se zvláštním zřetelem k romským dětem. Je zaměřena na sběr dat o situaci romských dětí, které jsou krajskými úřady a obecními úřady obcí s rozšířenou působností evidovány pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče (podle § 22 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů). Metodika se opírá o neadresný sběr etnických dat. Ten neumožňuje identifikovat konkrétní jedince a je v tomto případě založen na tzv. externí identifikaci. Výsledkem neadresného sběru údajů o etnickém původu je pouze informace o počtu či podílu osob určité etnicity. Pořízená data by měla sloužit výhradně k ověřování toho, zda se daří zvyšovat podíl romských dětí, kterým je zprostředkována náhradní rodinná péče.

Přínos metodiky lze spatřovat i v jejím rozdělení na dvě hlavní části. První z nich vede k získání kvalifikovaných odhadů počtů dětí v procesu zprostředkování náhradní rodinné péče v daném roce, druhá část je zaměřena na postoje pracovníků příslušných úřadů k postavení romských dětí v daném procesu a identifikuje bariéry či naopak výhody romských dětí v této oblasti oproti dětem většinového etnika.

Klíčová slova: péče rodinná náhradní; péče pěstounská; adopce; etnicita; Romové; statistika.

Abstract

The methodology focuses on the process of mediation of substitute family care and its success, with special regard to Roma children. It focuses on the collection of data on the situation of Roma children, which are kept by regional authorities and municipal authorities with extended powers in the register of children for the purpose of mediation of adoption or foster care (according to § 22 of Act No. 359/1999 Coll., On social and legal protection of children, as amended). The methodology is based on unaddressed collection of ethnic data. It does not allow the identification of specific individuals and in this case is based on the so-called external identification. The result of non-addressed collection of data on ethnic origin is only information on the number or share of people of a certain ethnicity. The data obtained should be used exclusively to verify whether the proportion of Roma children who are provided with alternative family care is succeeding.

The benefit of the methodology can also be seen in its division into two main parts. The first leads to obtaining qualified estimates of the number of children in the process of arranging substitute family care in a given year, the second part focuses on the attitudes of employees of relevant authorities to the position of Roma children in the process and identifies barriers or advantages of Roma children in this area compared to ethnicity.

Key words: substitute family care; foster care; adoption; Romani people; statistics; ethnicity.

Obsah

Úvod	7
Společenský kontext metodiky	7
Cíl metodiky.....	8
Novost metodiky.....	8
Popis využití metodiky	9
Ekonomické aspekty	9
Metodika	10
Etický rámec uplatnění metodiky.....	10
Vymezení pojmu romské dítě	11
Náhradní rodinná péče	12
Struktura metodiky	13
1. Kvalifikované odhady	14
Dotazník pro kvalifikované odhady pracovníků krajských úřadů	14
Dotazník pro kvalifikované odhady pracovníků obecních úřadů ORP	25
2. Názory a zkušenosti	42
Dotazník – názory a zkušenosti – pro pracovníky krajských úřadů	43
Dotazník – názory a zkušenosti – pro pracovníky obecních úřadů ORP.....	54
Související literatura	67

Úvod

Společenský kontext metodiky

Metodika se zaměřuje na proces zprostředkování náhradní rodinné péče a jeho úspěšnost, se zvláštním zřetelem k romským dětem. Jedním z důvodů, proč se do popředí zájmu dostala právě tato problematika, je obecně postavení Romů v české společnosti. To dlouhodobě monitoruje Centrum pro výzkum veřejného mínění Akademie věd ČR, v. v. i., které se zaměřuje na vztah majoritní společnosti k národnostním menšinám žijícím na území České republiky. Za nejsympatičtější jsou vedle Čechů považováni Slováci, na opačném pólu stojí právě Romové spolu s Araby – okolo 70 % dotázaných v roce 2020 uvedlo, že jsou jim příslušníci této skupiny spíše či velmi nesympatičtí. V období let 2013 až 2020 se daný postoj společnosti výrazně nezměnil (CVVM, 2020).

V roce 2011 se při sčítání lidu, domů a bytů přihlásilo k romské národnosti na základě vlastního vyjádření pět tisíc osob, národnost českou a romskou zvolilo dalších sedm tisíc, celkově činil podíl romské populace 0,1 %, nejvyšší podíl v obyvatelstvu byl zaznamenán v Ústeckém kraji. Z hlediska územního rozložení žili podle svých deklarací Romové zejména právě v Ústeckém a také v Moravskoslezském kraji (24 %, 14 % z romské populace, ČSÚ, 2014).

Na základě kvalifikovaných odhadů vyplývajících ze Zpráv o stavu romské menšiny v krajích však žilo v roce 2019 na území České republiky téměř 262 000 Romů (Vláda, 2020). Více než polovinu představují tzv. integrovaní Romové, přibližně 110 000 osob lze považovat za sociálně vyloučené či sociálním vyloučením ohrožené. Ti tvoří stále téměř 80 % populace žijící v sociálně vyloučených lokalitách. Počet sociálně vyloučených lokalit se dle odhadu krajských koordinátorů nemění (přibližně 850). Kritická situace zůstává v Karlovarském a Ústeckém kraji, kde se na území všech obcí s rozšířenou působností vyskytuje alespoň jedna sociálně vyloučená lokalita (tamtéž).

V sociální oblasti není v naprosté většině etnicita sledována. Určitou výjimkou byly do roku 2017¹ výkazy Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS) v Ročním výkazu o činnosti poskytovatele zdravotnických služeb – Poskytovatel: Dětské domovy pro děti do 3 let a dětská centra. Ze souhrnných statistik těchto výkazů vyplývá, že v období 2007 až 2017 představovaly romské děti v průměru téměř třetinu dětí v dětských domovech do tří let a v dětských centrech. Veřejně dostupné statistiky MŠMT podle našich informací údaje o etnicitě dětí svěřených ve školských ústavních zařízeních (dětské domovy a výchovné ústavy) neobsahují. Zdrojem údajů o dětské romské populaci jsou v posledních letech kvalifikované odhady resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (Vláda, 2019, 2020).

Vzhledem k výše uvedenému je nasnadě sledovat situaci romských dětí, které nemohou z různých důvodů vyrůstat ve své původní rodině. Přitom je důležité, aby měly stabilní rodinné prostředí,

---

¹ V roce 2018 nebyly údaje publikovány.

jež jim umožní prožít šťastné dětství, rozvinout své schopnosti a plnohodnotně se v dospělosti zapojit do společnosti.

Cíl metodiky

Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) byl v rámci Strategie romské integrace do roku 2020 (specifický cíl 8.4 „Podpora romských rodin v oblasti sociálně-právní ochrany“) uložen usnesením vlády ze dne 23. února 2015 č. 166 úkol: „Učinit opatření, aby všechny děti bez rozdílu měly stejný přístup k osvojení a ke svěření do pěstounské péče; zajistit adekvátní odbornou přípravu žadatelů o náhradní rodinnou péči tak, aby se mohli stát osvojiteli nebo pěstouny vhodnými i k přijetí romského dítěte do rodiny“. ČR se také v rámci plnění tohoto opatření zavázala Evropské komisi, která sleduje pokrok jednotlivých členských států EU v oblasti romské integrace, a sice že: „Do roku 2020 se zvýší podíl romských dětí, jimž bude zprostředkována náhradní rodinná péče, o 2 procentní body.“ Evropská komise je o pokroku v plnění Strategie průběžně informována.

Pro vyhodnocování pokroku umisťování dětí romského etnika do náhradní rodinné péče a naplňování výše uvedeného indikátoru je třeba, aby MPSV pravidelně získávalo od krajských úřadů (dále jen „KÚ“) a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností (dále jen „OÚ ORP“) etnická data o počtu romských dětí v oblasti náhradní rodinné péče (dále jen „NRP“). Data by měla sloužit výhradně k ověřování toho, zda se daří zvyšovat podíl romských dětí, kterým je zprostředkována náhradní rodinná péče.

Novost metodiky

Metodika je svého druhu prvním nástrojem monitorujícím proces zprostředkování náhradní rodinné péče, se zvláštním zřetelem na děti romského etnika. Je zaměřena na sběr dat o situaci romských dětí, které jsou vedeny krajskými úřady v „Evidenci dětí, kterým je třeba zajistit péči v náhradním rodinném prostředí formou pěstounské péče nebo osvojení“ a obecními úřady obcí s rozšířenou působností v rámci „Rejstříku dětí, kterým je třeba zprostředkovat pěstounskou péči“ a „Rejstříku dětí, kterým je třeba zprostředkovat osvojení“ (podle § 22 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů).

Metodika se opírá o neadresný sběr etnických dat. Ten neumožňuje identifikovat konkrétní jedince a je v tomto případě založen na tzv. externí identifikaci. Výsledkem neadresného sběru údajů o etnickém původu je pouze informace o počtu či podílu osob určité etnicity. Neadresný sběr údajů o etnicitě nepodléhá právní regulaci obecného nařízení o ochraně osobních údajů (Gabrišová, 2021).

Přínos metodiky lze spatřovat i v jejím rozdělení na dvě hlavní části. První z nich vede k získání kvalifikovaných odhadů počtů dětí v procesu zprostředkování náhradní rodinné péče v daném roce, druhá část je zaměřena na postoje pracovníků příslušných úřadů k postavení romských dětí

v daném procesu a identifikuje bariéry či naopak výhody romských dětí v této oblasti oproti dětem většinového etnika. Obě části metodiky se tak vhodně doplňují.

Popis využití metodiky

Předkládaná metodika prezentuje výzkumný nástroj určený pro monitoring počtu dětí romského etnika a ostatních dětí, kterým byla ve sledovaném roce zprostředkována náhradní rodinná péče. Na základě sběru těchto dat lze sledovat míru úspěšnosti daného procesu mezi romskými dětmi a porovnávat ji s danou mírou mezi ostatními dětmi. Částečně lze na základě získaných údajů hodnotit i vývoj v čase. V tomto ohledu je však třeba mít na paměti, že jsou údaje, jak bude uvedeno dále, vzhledem ke své povaze pouze kvalifikovanými odhady příslušných pracovníků krajských úřadů a úřadu obcí s rozšířenou působností. Kvantitativní část je doplněna postoji uvedených pracovníků, které zasazují dané údaje do širšího kontextu.

Danou metodiku lze využít opakovaně, dle potřeb uživatele. Tím je zejména MPSV. Metodiku mohou ale pro své vlastní potřeby využít i krajské úřady a obecní úřady ORP. Získávají tak rychlý přehled o své činnosti v oblasti zprostředkování NRP se zvláštním zřetelem k dětem romského etnika. Na základě výsledků získaných použitím dané metodiky může jak MPSV, tak dané regionální úřady vyhodnotit a přijímat opatření, jež povedou k vyšší míře úspěšnosti svěření romských dětí do náhradní rodinné péče. Výstupy vzešlé z aplikace metodiky přinášejí důležité informace i např. pro organizace připravující žadatele o přijetí dítěte do náhradní rodinné péče a doprovázející náhradní rodiny. Jsou zpětnou vazbou, do jaké míry se jim daří připravit žadatele pro případné přijetí dítěte romského etnika, či naplňovat potřeby pěstounských rodin s dítětem romského etnika při jejich doprovázení. Poskytují mj. informace, jaká témata v průběhu přípravy žadatelů a doprovázení pěstounů rozvíjet a s jakými potřebami žadatelů/pěstounů pracovat.

Ekonomické aspekty

Ekonomické aspekty se odvíjejí od aktivit spojených s použitím metodiky a vyhodnocením údajů, jež jsou díky ní získány. V první řadě je třeba vzít v potaz technické zajištění sběru dat (naprogramování dotazníku v online prostředí, což je preferovaná forma, či distribuci poštou příslušným úřadům v papírové formě). Kontrola dat, jejich analýza a tvorba závěrů odkazující i na výsledky předchozích vln sběru dat, tedy analyzující vývoj v čase, představuje rozsah cca dvou plných úvazků na jeden měsíc. Celkovou částku lze vyčíslit na přibližně 100 tisíc Kč.

Metodika

Etický rámec uplatnění metodiky

Shromažďování etnických dat je velice citlivou záležitostí, která se může dostat do kolize s právem na soukromý život těch osob, jichž se data týkají. Z tohoto důvodu je důležité se držet zákonem stanovených mantinelů a zajistit ochranu zjištěných údajů před jejich zneužitím tak, aby nebyla poškozena konkrétní osoba, která údaje poskytla.

Český zákonodárce k naplnění práva každého na ochranu soukromí upravil práva a povinnosti při zpracování osobních údajů v návaznosti na obecné nařízení o ochraně osobních údajů zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Zákon je účinný od 24. dubna 2019. Zrušil tak do té doby platný zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Na dodržování tohoto zákona včetně obecného nařízení o ochraně osobních údajů nadále dohlíží Úřad pro ochranu osobních údajů. Současně má každá fyzická i právnická osoba právo na účinnou soudní ochranu proti právně závaznému rozhodnutí Úřadu, jakož i před jeho případnou nečinností.

K osobním údajům, které jsou svou povahou citlivé z hlediska základních práv a svobod, se vyjadřuje rovněž odst. 51 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále jen „GDPR“). Do této kategorie citlivých osobních údajů patří i osobní údaje vypovídající o rasovém či etnickém původu, které zasluhují i dle GDPR zvláštní ochranu. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů skýtá členským státům prostor pro přijetí vlastních pravidel pro zpracování zvláštních kategorií osobních údajů, tzv. citlivé osobní údaje, kam řadíme i etnicky senzitivní data. Český zákonodárce této možnosti v zákoně č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, nevyužil (Gabrišová, 2021).

V § 4 odst. 2 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 273/2001 Sb.“), je uvedeno: „Orgány veřejné správy nevedou evidenci příslušníků národnostních menšin. Získávání, zpracovávání a používání osobních údajů ohledně příslušnosti k národnostní menšině se řídí ustanoveními zvláštních právních předpisů. Údaje o přihlášení se k národnosti získané těmito orgány při sčítání lidu nebo podle jiného zvláštního zákona, které umožňují určení příslušnosti k národnostní menšině, nesmějí být použity pro jiný účel, než pro který byly shromážděny a uloženy, a po statistickém zpracování musejí být zničeny.“

Dotazníkové šetření založené na získávání obecných a anonymních dat o dětech romského etnika v oblasti NRP nelze považovat za vedení evidence o příslušnících národnostních menšin ve smyslu § 4 odst. 2 citovaného zákona. Tímto se šetření nedostává do rozporu se zákonem č. 273/2001 Sb., je založeno na tzv. neadresném sběru etnických dat, při němž je zachována anonymita jednotlivce, který není na základě zjištěných údajů identifikovatelný.

Vymezení pojmu romské dítě

Velmi důležitou je otázka identifikace romského dítěte. Z možných přístupů byla vybrána **metoda identifikace romských dětí třetí stranou na základě objektivních nebo nepřímých kritérií**, přičemž touto třetí stranou by měli být právě pracovníci KÚ a OÚ ORP, aktivně zapojení do procesu zprostředkování NRP. Tato metoda byla využita už v minulosti při realizaci jiných výzkumných studií zaměřených na situaci sociálně vyloučených Romů či situaci romských žáků v oblasti vzdělávání (více Barvíková, Paloncyová, 2020; Barvíková, Paloncyová, v tisku).

Za romské dítě lze považovat dítě vedené v evidenci pro účely zprostředkování NRP, které se samo za Roma považuje, aniž by se nutně k této příslušnosti za všech okolností hlásilo, a/nebo je za Roma považováno významnou částí svého okolí na základě skutečných či domnělých (antropologických, kulturních nebo sociálních) ukazatelů.

Sběr etnických dat o počtu romských dětí v oblasti NRP vychází zejména z druhé části definice (viz pasáž označená tučně), neboť vliv na úspěšnost zprostředkování NRP romskému dítěti má spíše příslušnost k romské menšině připisovaná okolím (rodinnými příslušníky, pracovníky zapojenými do procesu zprostředkování napříč systémem, žadateli) než samotná sebeidentifikace dítěte, které samo prohlásí, že se cítí být Romem.

Kromě samotné definice romského dítěte je také důležité stanovit nepřímá kritéria, na základě nichž mohou pracovníci OÚ ORP a KÚ určit cílovou skupinu romských dětí, o jejichž situaci by měli v rámci dotazníkového šetření referovat.

Mezi nepřímá kritéria, která naznačují etnicitu dítěte, mohou patřit tato²:

- příjmení (romské příjmení);
- rodový původ a příbuzenství (někdo z rodičů, příbuzných v přímé linii, případně z domnělých rodičů se považuje za Roma nebo je považován třetí stranou za Roma, např. pracovníkem OÚ ORP);
- místo obvyklého pobytu dítěte a docházky do školy (bydliště dítěte na území vyloučené romské lokality, docházka do spádové romské mateřské či základní školy);
- užívání romského jazyka dítětem či rodinou dítěte;

² Vychází z dokumentu „Popis metody a výsledky výzkumu etnického složení žáků bývalých zvláštních škol v ČR v roce 2011/2012“ (VOP, 2012).

- zapojení dítěte či jeho rodinného příslušníka do některé z aktivit místních, krajských či celostátních programů určených na podporu příslušníků romské menšiny;
- kulturní zvyklosti v širokém pojetí (celkový způsob života zahrnující jazyk, hudbu, literaturu, hodnoty, víru, rodinný život, náboženství, oslavy specifických svátků či událostí, poslech romské hudby).

Náhradní rodinná péče

Formy náhradní rodinné péče definuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“). Jedná se o svěření dítěte do péče jiné osoby, pěstounskou péči, pěstounskou péči na přechodnou dobu, poručenství, pokud poručník o dítě osobně pečuje, osvojení. Zprostředkování pěstounské péče a osvojení, pěstounská péče na přechodnou dobu, práva a povinnosti při výkonu pěstounské péče, dohody o výkonu pěstounské péče, státní příspěvek na výkon pěstounské péče a dávky pěstounské péče jsou upraveny zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (MPSV, 2021).

Metodika se zaměřuje na zprostředkovanou náhradní rodinnou péči, tedy na:

- pěstounskou péči,
- předpěstounskou péči,
- pěstounskou péči na přechodnou dobu,
- poručenství,
- osvojení,
- péči před osvojením.

Děti, kterým je třeba zajistit péči v náhradním rodinném prostředí formou pěstounské péče nebo osvojením, podobně jako fyzické osoby vhodné stát se osvojiteli nebo pěstouny, vyhledává obecní úřad obce s rozšířenou působností. Tyto děti a osoby může vyhledávat a doporučit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností také obec a další právnické a fyzické osoby, jsou-li pověřeny výkonem sociálně-právní ochrany (tzv. pověřené osoby).

Obecní úřad obce s rozšířenou působností v místě trvalého pobytu dítěte zakládá spisovou dokumentaci o dítěti pro účely zprostředkování náhradní rodinné péče (na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a na základě individuálního plánu ochrany dítěte). Kopie spisové dokumentace dítěte vedeného v rejstříku dětí vhodných ke zprostředkování náhradní rodinné péče se postupuje z obecního úřadu ORP na krajský úřad k dalším krokům.

Krajský úřad vede evidenci dětí, kterým je třeba zajistit péči v náhradním rodinném prostředí formou pěstounské péče nebo osvojení (dále též „evidence dětí“), a evidenci žadatelů vhodných

stát se osvojitelem nebo pěstouny (dále též „evidence žadatelů“). Pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče vyhledává krajský úřad pro děti vedené v jeho evidenci žadatele z evidence žadatelů tohoto i jiných krajských úřadů. Krajský úřad při zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče přihlíží k výsledkům odborného posouzení dítěte a žadatelů, k vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a k plnění opatření vyplývajících z individuálního plánu ochrany dítěte. Nalezne-li žadatele vhodného stát se osvojitelem nebo pěstounem dítěte, oznámí písemně tuto skutečnost a) žadateli; b) jinému krajskému úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo pověřené osobě, pokud s nimi žadatel uzavřel dohodu o výkonu pěstounské péče, protože již má svěřeno dítě do pěstounské péče; c) Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí, jde-li o dítě, které je i v evidenci dětí vedené tímto úřadem (viz níže); d) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, není-li tato povinnost splněna oznámením podle písmene b).

Pokud se krajskému úřadu nepodaří zprostředkovat pro dítě osvojení nebo pěstounskou péči ve lhůtě 6 kalendářních měsíců od zařazení dítěte do evidence dětí, zpřístupní krajský úřad údaje z evidence dětí Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí v Brně ke zprostředkování osvojení ve vztahu k cizině. Musí však být za všech okolností zřejmé, že dítěti nelze zprostředkovat pěstounskou péči ani osvojení v České republice, nebo nelze předpokládat, že by v budoucnu mohla převzít dítě do péče osoba dítěti příbuzná nebo jemu blízká. Tyto skutečnosti je krajský úřad povinen odůvodnit. I po postoupení údajů Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí se krajský úřad nadále snaží zprostředkovat dítěti osvojení nebo pěstounskou péči v České republice, neboť zajištění náhradní rodinné péče v zemi původu dítěte má v souladu s Úmluvou o právech dítěte a § 22 odst. 9 zákona o sociálně-právní ochraně dětí zásadní přednost před osvojením dítěte do ciziny (MPSV, 2020).

Struktura metodiky

Specializovanými odborníky, kteří mají na základě vlastních znalostí a zkušeností přehled o situaci romských dětí v procesu zprostředkování NRP a jejichž expertiza je nezbytná pro uplatnění metodiky jako podklad pro monitoring úspěšnosti procesu zprostředkování NRP se zvláštním důrazem na děti romského etnika, jsou:

1. pracovníci OÚ ORP, kteří se specializují na agendu NRP, v rámci níž vyhledávají děti, kterým je potřeba zprostředkovat NRP, zjišťují údaje potřebné ke zprostředkování a vedou za tímto účelem spisovou dokumentaci dětí, komunikují ve věci s příslušným pracovištěm KÚ atd.;
2. pracovníci KÚ, kteří spravují evidenci dětí pro účely zprostředkování NRP, aktivně pracují se spisovou dokumentací dětí, spolupracují s pracovišti OÚ ORP, podílejí se na odborném posuzování dětí pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče atd.

Metodika se skládá ze dvou hlavních částí. První se zabývá sběrem kvalifikovaných odhadů počtu dětí v evidenci pro účely zprostředkování náhradní rodinné péče. Druhá hlavní část metodiky se věnuje názorům a zkušenostem pracovníků v oblasti zprostředkování NRP. Každá z těchto částí

má dvě verze, jedna je určena pro pracovníky krajských úřadů, druhá pro pracovníky obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.

Všechny dotazníky jsou uzpůsobeny pro jejich snadné převedení do online formy. Doporučuje se zvolit právě **online formu dotazování**. Online forma dotazování skýtá výhody snadného šíření dotazníků respondentům, ve srovnání s jinými formami (tisk dotazníků, jejich rozesílání a návrat poštou, ruční zadávání dat z dotazníků do datového souboru) jde o velmi rychlé a levné, prakticky beznákladové řešení. Respondenty vložená data se průběžně automaticky ukládají do datového souboru. Další výhodou je možnost kontroly v průběhu sběru dat, tzn. přehled o tom, kolik respondentů již dotazník vyplnilo, případně s jakou chybovostí, a korekce v případě potřeby. (Během pilotáže metodiky došlo např. k tomu, že pracovník OÚ ORP omylem vyplnil dotazník pro pracovníky KÚ; výzkumný tým kontaktoval respondent, který si nebyl jistý, zda jím vložená data byla uložena, kontrolou bylo zjištěno, že po vyplnění dotazník neuložil a data se nenahrála.)

Před zahájením sběru dat se doporučuje **zřídit webovou stránku FAQ**, kde budou průběžně uveřejňovány odpovědi na nejčastější dotazy respondentů. Doporučuje se respondentům rozeslat **instrukce k vyplňování dotazníku** spolu s e-mailovým kontaktem na kontaktního pracovníka pro případné dotazy, s odkazy na online dotazník a webovou stránku FAQ. **Lhůta pro vyplnění dotazníku** s ohledem na vytížení pracovníků OÚ ORP a KÚ se jeví jako ideální v délce tří týdnů, nicméně je třeba přihlížet k období, kdy sběr probíhá, kryje-li se s potenciálním obdobím dovolených, doporučuje se její prodloužení. Je třeba počítat i s časovou rezervou 1–2 týdnů pro případy, že někteří respondenti dotazníky vyplní po termínu (např. na základě jejich žádosti o posunutí termínu či urgency ze strany výzkumného týmu). Při volbě vhodného období pro sběr dat je třeba v zájmu co nejvyšší ochoty respondentů účastnit se šetření a maximální návratnosti dotazníků zohlednit a vyhnout se obdobím, kdy bývají vytížení jinými náročnými úkoly (např. roční statistický výkaz SPOD). Týden před termínem ukončení sběru dat se doporučuje rozeslat respondentům připomínku.

S ohledem na nízké počty respondentů (cca 40 pracovníků KÚ z 14 krajských úřadů včetně Magistrátu hl. m. Prahy a cca 250 pracovníků OÚ ORP z 227 ORP / správních obvodů v kraji) **pro analýzy pořízených dat postačí znalost jednoduchých deskriptivních statistických metod**. Doporučuje se užití statistického programu SPSS, popř. jiné adekvátní alternativy.

1. KVALIFIKOVANÉ ODHADY

Dotazník pro kvalifikované odhady pracovníků krajských úřadů

Pracovníky specializovanými na agendu NRP jsou míněni pracovníci KÚ, kteří spravují evidenci dětí pro účely zprostředkování NRP, aktivně pracují se spisovou dokumentací dětí, spolupracují s pracovišti OÚ ORP, podílejí se na odborném posuzování dětí pro účely zprostředkování osvojení

nebo pěstounské péče atd. Kvalifikované odhady níže uvedených indikátorů vyplňuje za daný krajský úřad pouze jeden pracovník.

Za účelem zajištění ochrany osobních údajů dětí je důležité v rámci šetření dodržet níže uvedenou zásadu:

PRACOVNÍCI POVĚŘENÍ VYPLNĚNÍM DOTAZNÍKU BY V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ NEMĚLI VÉST A UCHOVÁVAT NAD RÁMEC ÚDAJŮ UVEDENÝCH V DOTAZNÍKU JMENOVITÉ SEZNAMY ČI EVIDENCI DĚTÍ OZNAČENÝCH ZA ROMSKÉ, ANI VÉST ZVLÁŠTNÍ ZÁZNAMY S ÚDAJI O KONKRÉTNÍCH ROMSKÝCH DĚTECH ČI PODOBNÝMI ZÁZNAMY OPATŘOVAT SPISOVOU DOKUMENTACI DĚTÍ ČI EVIDENCI DĚTÍ VEDENOU PRO ÚČELY ZPROSTŘEDKOVÁNÍ NRP!

Porušením této instrukce by došlo k závažnému pochybení a neadresný sběr by se tak stal adresným, což by bylo v rozporu s uvedenými právními předpisy ČR.

Údaje o dětech svěřených do NRP v roce XX

– se zvláštním zřetelem na počty romských dětí na základě kvalifikovaných odhadů pracovníků krajských úřadů

I.A	Celkový počet dětí v evidenci ke zprostředkování náhradní rodinné péče (dále jen NRP) k 1. 1. roku XX ^{1a}	
I.B	• z toho romské etnikum ^{1b}	
II.A	Počet dětí, které byly v roce XX do této evidence nově zařazeny ^{2a}	
II.B	• z toho romské etnikum ^{2b}	
III.A	Počet dětí, kterým byla v roce XX zprostředkována péče před osvojením a/nebo osvojení ^{3a}	
III.B	• z toho romské etnikum ^{3b}	
IV.A	Počet dětí, kterým byla v roce XX zprostředkována pěstounská péče na přechodnou dobu ^{4a}	
IV.B	• z toho romské etnikum ^{4b}	
V.A	Počet dětí, kterým byla v roce XX zprostředkována předpěstounská péče a/nebo pěstounská péče ^{5a}	
V.B	• z toho romské etnikum ^{5b}	
VI.A	Počet dětí, jejichž údaje byly v roce XX zpřístupněny ÚMPOD pro účely mezinárodního osvojení ^{6a}	
VI.B	• z toho romské etnikum ^{6b}	
VII.A	Počet dětí, které se v roce XX vrátily do původní rodiny ^{7a}	
VII.B	• z toho romské etnikum ^{7b}	
VIII.A	Počet dětí v roce XX vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z důvodu nabytí zletilosti ^{8a}	
VIII.B	• z toho romské etnikum ^{8b}	
IX.A	Počet dětí, u nichž bylo v roce XX pozastaveno zprostředkování NRP z důvodu jejich vyjádření nezájmu o zprostředkování NRP ^{9a}	
IX.B	• z toho romské etnikum ^{9b}	

X.A	Počet dětí v roce XX vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů (např. úmrtí dítěte) ^{10a}	
X.B	<ul style="list-style-type: none"> z toho romské etnikum^{10b} 	

Pozn.:

^{1a} Uvede se celkový počet dětí vedených v evidenci ke zprostředkování náhradní rodinné péče k 1. 1. sledovaného roku.

^{1b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za romské, které byly vedeny v evidenci ke zprostředkování náhradní rodinné péče k 1. 1. sledovaného roku.

Za romské dítě lze pro účely tohoto šetření považovat dítě vedené v evidenci pro účely zprostředkování NRP, které se samo za Roma považuje, aniž by se nutně k této příslušnosti za všech okolností hlásilo, a/nebo je za Roma považováno významnou částí svého okolí na základě skutečných či domnělých (antropologických, kulturních nebo sociálních) ukazatelů. Mezi nepřímá kritéria, která naznačují etnicitu dítěte, mohou patřit:

- příjmení (romské příjmení);
- rodový původ a příbuzenství (někdo z rodičů, příbuzných v přímé linii, případně z domnělých rodičů se považuje za Roma nebo je považován třetí stranou za Roma, např. pracovníkem OÚ ORP);
- místo obvyklého pobytu dítěte a docházky do školy (bydliště dítěte na území vyloučené romské lokality, docházka do spádové romské mateřské či základní školy);
- užívání romského jazyka dítětem či rodinou dítěte;
- zapojení dítěte či jeho rodinného příslušníka do některé z aktivit místních, krajských či celostátních programů určených na podporu příslušníků romské menšiny;
- kulturní zvyklosti v širokém pojetí (celkový způsob života zahrnující jazyk, hudbu, literaturu, hodnoty, víru, rodinný život, náboženství, oslavy specifických svátků či událostí, poslech romské hudby).

Zde zjišťujeme kvalifikovaný odhad sociálních pracovníků specializovaných na agendu náhradní rodinné péče (dále jen „NRP“), ne „vědecky“ přesné vyjádření o etnicitě dítěte, podložené argumentačně jeho rodokmenem. Záleží na Vašem subjektivním uvážení, jestli jsou podle Vás na základě informací, které o romské etnicitě dítěte zjistíte prostřednictvím spisové dokumentace, šance dítěte na zprostředkování náhradní rodinné péče (dále jen „NRP“) nižší. Do úvahy berte i svou zkušenost, jak by pravděpodobně na informace o dítěti, které mělo v rodině např. v druhé generaci někoho z příbuzných romského původu, reagovali žadatelé, zda máte zkušenost s tím, že takové dítě považují za romské či nikoli, zda to ovlivňuje jejich zájem přijmout dítě do rodiny. Právě z tohoto důvodu se obracíme na specialisty NRP, protože disponují nejen informacemi o dítěti, ale jsou schopni u nejednoznačných případů odhadnout i vliv etnicity na šance dětí na zprostředkování NRP, protože znají preference zájemců o zprostředkování.

^{2a} Uvede se celkový počet dětí, které byly v průběhu sledovaného roku do evidence ke zprostředkování náhradní rodinné péče nově zařazeny.

^{2b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, které byly v průběhu sledovaného roku do evidence ke zprostředkování náhradní rodinné péče nově zařazeny.

^{3a} Uvede se celkový počet dětí:

- které byly ve sledovaném roce rozhodnutím soudu podle § 823 a § 826 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“) předány do péče budoucího osvojitele nebo svěřeny do péče před osvojením,
- a u kterých ve sledovaném roce soud pravomocně rozhodl o osvojení.

^{3b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika:

- které byly ve sledovaném roce rozhodnutím soudu podle § 823 a § 826 NOZ předány do péče budoucího osvojitele nebo svěřeny do péče před osvojením,
- a u kterých ve sledovaném roce soud pravomocně rozhodl o osvojení.

-
- ^{4a} Uvede se celkový počet dětí, které byly ve sledovaném roce soudem svěřeny do pěstounské péče na přechodnou dobu podle § 27a odst. 7 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 359/1999 Sb.“).
- ^{4b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, které byly ve sledovaném roce soudem svěřeny do pěstounské péče na přechodnou dobu podle § 27a odst. 7 zákona č. 359/1999 Sb.
- ^{5a} Uvede se celkový počet dětí:
- které byly soudem svěřeny do předpěstounské péče podle § 963 NOZ,
  - a u kterých soud pravomocně rozhodl ve sledovaném roce o svěřením do pěstounské péče podle § 958 a násl. NOZ.
- ^{5b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika:
- které byly soudem svěřeny do předpěstounské péče podle § 963 NOZ,
  - a u kterých soud pravomocně rozhodl ve sledovaném roce o svěřením do pěstounské péče podle § 958 a násl. NOZ.
- ^{6a} Uvede se celkový počet dětí, jejichž údaje byly ve sledovaném roce zpřístupněny ÚMPOD pro účely mezinárodního osvojení.
- ^{6b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, jejichž údaje byly ve sledovaném roce zpřístupněny ÚMPOD pro účely mezinárodního osvojení.
- ^{7a} Uvede se počet dětí, které byly vyřazeny z evidence ke zprostředkování náhradní rodinné péče, neboť se vrátily do své původní rodiny.
- ^{7b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, které byly vyřazeny z evidence ke zprostředkování náhradní rodinné péče, neboť se vrátily do své původní rodiny.
- ^{8a} Uvede se celkový počet dětí, které byly ve sledovaném roce vyřazeny z evidence pro zprostředkování náhradní rodinné péče z důvodu nabytí zletilosti.
- ^{8b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, které byly ve sledovaném roce vyřazeny z evidence pro zprostředkování NRP z důvodu nabytí zletilosti.
- ^{9a} Uvede se celkový počet dětí, u nichž bylo ve sledovaném roce pozastaveno zprostředkování NRP z důvodu jejich vyjádření nezájmu o zprostředkování NRP.
- ^{9b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, u nichž bylo ve sledovaném roce pozastaveno zprostředkování NRP z důvodu jejich vyjádření nezájmu o zprostředkování NRP.
- ^{10a} Uvede se celkový počet dětí, které byly ve sledovaném roce vyřazeny z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů (např. úmrtí dítěte).
- ^{10b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, které byly ve sledovaném roce vyřazeny z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů (např. úmrtí dítěte).

Údaje sledované v dotazníku prostřednictvím uvedeného seznamu indikátorů jsou založeny na nabytí právní moci příslušného rozhodnutí soudu. Pokud např. bylo v daném roce zprostředkováno osvojení dítěte, ale rozsudek ještě není pravomocný, dané dítě se do údajů v tabulce tohoto roku nezahrnuje.

Nabylo-li v daném roce právní moci více rozhodnutí soudu ohledně úkonů ve více oblastech NRP uvedených v jednotlivých řádcích tabulky, tj. v dotazníku (např. pravomocná rozhodnutí o pěstounské péči na přechodnou dobu a rozhodnutí o péči před osvojením u stejného dítěte), zahrnuje se každé z těchto rozhodnutí do příslušného řádku. Pokud v rámci oblastí NRP uvedených v jednom

řádku nabylo právní moci více rozhodnutí soudu, zahrne se dotyčné dítě do tohoto řádku pouze jednou (např. pravomocná rozhodnutí o péči před osvojením a rozhodnutí o osvojení).

Z údajů uvedených v tabulce lze následně (po krajích i za celou ČR) sestavit následující indikátory vážící se k procesu zprostředkování náhradní rodinné péče:

- Počty dětí v evidenci pro účely zprostředkování NRP v daném roce: součet počtu dětí ve stavu k 1. lednu daného roku a počtu dětí nově zařazených do evidence během roku; vyjadřuje počet dětí, kterým se v průběhu roku snažil příslušný úřad najít vhodnou náhradní rodinu; celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
    - Celkem: I.A+II.A
    - Romské děti: I.B+II.B
    - Ostatní děti: I.A-I.B+II.A-II.B
  - Podíl romských dětí v počtech dětí v evidenci k 1.lednu daného roku a v počtech nově zapsaných dětí do evidence na daném území, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
    - Celkem: I.B/I.A*100
    - Romské děti: II.B/IIA*100
    - Ostatní děti: (I.B+II.B)/(I.A+II.A)*100
  - Počet úkonů zprostředkování NRP – vyjadřuje celkový počet případů (nemusí nutně odpovídat počtu dětí, neboť jedno dítě se během roku mohlo pravomocným rozhodnutím soudu objevit ve více sledovaných kategoriích), kde došlo ke zprostředkování péče, a to péče:
    - před osvojením a/nebo osvojením,
    - pěstounská na přechodnou dobu,
    - předpěstounská a/nebo pěstounská péče.
- Celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
- Celkem: III.A+IV.A+V.A
  - Romské děti: III.B+IV.B+V.B
  - Ostatní děti: III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B
- Podíly dětí, kterým byla v daném roce zprostředkována náhradní rodinná péče, tj. počet úkonů zprostředkování NRP na 100 dětí v evidenci pro účely zprostředkování NRP v daném roce celkem, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:

- Celkem: $(III.A+IV.A+V.A)/(I.A+II.A)*100$
  - Romské děti: $(III.B+IV.B+V.B)/(I.B+II.B)*100$
  - Ostatní děti: $(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B)/(I.A-I.B+II.A-II.B)*100$
- Podíl daných typů zprostředkované NRP v celkovém počtu úkonů, tj. počet případů péče před osvojením a/nebo osvojení, pěstounské péče na přechodnou dobu, předpěstounské a/nebo pěstounské péče na 100 úkonů zprostředkování NRP, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
    - Celkem – péče před osvojením a/nebo osvojení: $III.A/(III.A+IV.A+V.A)*100$
    - Romské děti – péče před osvojením a/nebo osvojení: $III.B/(III.B+IV.B+V.B)*100$
    - Ostatní děti – péče před osvojením a/nebo osvojení:
 $(III.A-III.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B)*100$
    - Celkem – pěstounská péče na přechodnou dobu: $IV.A/(III.A+IV.A+V.A)*100$
    - Romské děti – pěstounská péče na přechodnou dobu: $IV.B/(III.B+IV.B+V.B)*100$
    - Ostatní děti – pěstounská péče na přechodnou dobu:
 $(IV.A-IV.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B)*100$
    - Celkem – předpěstounská a/nebo pěstounská péče: $V.A/(III.A+IV.A+V.A)*100$
    - Romské děti – předpěstounská a/nebo pěstounská péče: $V.B/(III.B+IV.B+V.B)*100$
    - Ostatní děti – předpěstounská a/nebo pěstounská péče:
 $(V.A-V.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B)*100$
  - Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů celkem – součet počtu dětí, které se v daném roce vrátily do původní rodiny, počtu dětí v daném roce vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z důvodu nabytí zletilosti, počtu dětí, u nichž bylo v daném roce pozastaveno zprostředkování NRP z důvodu jejich vyjádření nezájmu o zprostředkování NRP, počtu dětí v daném roce vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů (např. úmrtí dítěte), celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
    - Celkem: $VII.A+VIII.A+IX.A+X.A$
    - Romské děti: $VII.B+VIII.B+IX.B+X.B$
    - Ostatní děti: $VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B$

- Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem: $III.A+IV.A+V.A+VII.A+VIII.A+IX.A+X.A$
  - Romské děti: $III.B+IV.B+V.B+VII.B+VIII.B+IX.B+X.B$
  - Ostatní děti: $III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B$
- Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů na 100 dětí v evidenci, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem: $(VII.A+VIII.A+IX.A+X.A)/(I.A+II.A)*100$
  - Romské děti: $(VII.B+VIII.B+IX.B+X.B)/(I.B+II.B)*100$
  - Ostatní děti: $(VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B)/(I.A-I.B+II.A-II.B)*100$
- Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP celkem na 100 dětí v evidenci, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem: $(III.A+IV.A+V.A+VII.A+VIII.A+IX.A+X.A)/(I.A+II.A)*100$
  - Romské děti: $(III.B+IV.B+V.B+VII.B+VIII.B+IX.B+X.B)/(I.B+II.B)*100$
  - Ostatní děti:
 $(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B)/(I.A-I.B+II.A-II.B)*100$
- Struktura jiných důvodů vyřazení dítěte z evidence pro zprostředkování NRP, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem – návrat do původní rodiny: $VII.A/(VII.A+VIII.A+IX.A+X.A)*100$
  - Romské děti – návrat do původní rodiny: $VII.B/(VII.B+VIII.B+IX.B+X.B)*100$
  - Ostatní děti – návrat do původní rodiny:
 $(VII.A-VII.B)/(VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B)*100$
  - Celkem – nabytí zletilosti: $VIII.A/(VII.A+VIII.A+IX.A+X.A)*100$
  - Romské děti – nabytí zletilosti: $VIII.B/(VII.B+VIII.B+IX.B+X.B)*100$
  - Ostatní děti – nabytí zletilosti:
 $(VIII.A-VIII.B)/(VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B)*100$
  - Celkem – nezáměr dítěte: $IX.A/(VII.A+VIII.A+IX.A+X.A)*100$

- Romské děti – nezáměr dítěte: $IX.B/(VII.B+VIII.B+IX.B+X.B)*100$
- Ostatní děti – nezáměr dítěte: $(IX.A-IX.B)/(VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B)*100$
- Celkem – jiné důvody: $X.A/(VII.A+VIII.A+IX.A+X.A)*100$
- Romské děti – jiné důvody: $X.B/(VII.B+VIII.B+IX.B+X.B)*100$
- Ostatní děti – jiné důvody: $(X.A-X.B)/(VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B)*100$
- Struktura vyřazení z evidence pro zprostředkování NRP, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem – péče před osvojením a/nebo osvojení: $III.A/(III.A+IV.A+V.A+VII.A+VIII.A+IX.A+X.A)*100$
  - Romské děti – péče před osvojením a/nebo osvojení: $III.B/(III.B+IV.B+V.B+VII.B+VIII.B+IX.B+X.B)*100$
  - Ostatní děti – péče před osvojením a/nebo osvojení: $(III.A-III.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B)*100$
  - Celkem – pěstounská péče na přechodnou dobu: $IV.A/(III.A+IV.A+V.A+VII.A+VIII.A+IX.A+X.A)*100$
  - Romské děti – pěstounská péče na přechodnou dobu: $IV.B/(III.B+IV.B+V.B+VII.B+VIII.B+IX.B+X.B)*100$
  - Ostatní děti – pěstounská péče na přechodnou dobu: $(IV.A-IV.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B)*100$
  - Celkem – předpěstounská a/nebo pěstounská péče: $V.A/(III.A+IV.A+V.A+VII.A+VIII.A+IX.A+X.A)*100$
  - Romské děti – předpěstounská a/nebo pěstounská péče: $V.B/(III.B+IV.B+V.B+VII.B+VIII.B+IX.B+X.B)*100$
  - Ostatní děti – předpěstounská a/nebo pěstounská péče: $(V.A-V.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B)*100$
  - Celkem: návrat do původní rodiny: $VII.A/(III.A+IV.A+V.A+VII.A+VIII.A+IX.A+X.A)*100$
  - Romské děti: návrat do původní rodiny: $VII.B/(III.B+IV.B+V.B+VII.B+VIII.B+IX.B+X.B)*100$

- Ostatní děti: návrat do původní rodiny:
 $(VII.A-VII.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B)*100$
- Celkem – nabytí zletilosti: $VIII.A/(III.A+IV.A+V.A+VII.A+VIII.A+IX.A+X.A)*100$
- Romské děti – nabytí zletilosti: $VIII.B/(III.B+IV.B+V.B+VII.B+VIII.B+IX.B+X.B)*100$
- Ostatní děti – nabytí zletilosti:
 $(VIII.A-VIII.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B)*100$
- Celkem – nezájem dítěte: $IX.A/(III.A+IV.A+V.A+VII.A+VIII.A+IX.A+X.A)*100$
- Romské děti – nezájem dítěte: $IX.B/(III.B+IV.B+V.B+VII.B+VIII.B+IX.B+X.B)*100$
- Ostatní děti – nezájem dítěte:
 $(IX.A-IX.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B)*100$
- Celkem – jiné důvody: $X.A/(III.A+IV.A+V.A+VII.A+VIII.A+IX.A+X.A)*100$
- Romské děti – jiné důvody: $X.B/(III.B+IV.B+V.B+VII.B+VIII.B+IX.B+X.B)*100$
- Ostatní děti – jiné důvody:
 $(X.A-X.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VII.A-VII.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B)*100$
- Počet romských dětí, jejichž údaje byly zpřístupněny ÚMPOD pro účely mezinárodního osvojení na 100 dětí, jejichž údaje byly předány:
  - $VI.B/VI.A*100$

Tabulka č. 1 Přehled vybraných úkonů v evidenci dětí pro zprostředkování NRP podle odhadů krajských úřadů – výsledky z roku 2020

	Absolutní počty			Struktura úkonů zprostředkování NRP, v %			Struktura jiných důvodů vyřazení dítěte z evidence, v %			Struktura vyřazení z evidence celkem, v %		
	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní
Celkový počet dětí v evidenci ke zprostředkování NRP k 1. lednu 2020	6 090	2 543	3 547									
Počet dětí, které byly v roce 2020 do evidence <u>nově zařazeny</u>	1 850	654	1 196									
Počet dětí v evidenci během roku 2020	7 940	3 197	4 743									
Počet dětí, kterým byla v roce 2020 zprostředkována péče <u>před osvojením a/nebo osvojení</u>	299	81	218	24,4	20,8	26,1	13,2	10,6	14,5			
Počet dětí, kterým byla v roce 2020 zprostředkována <u>pěstounská péče na přechodnou dobu</u>	602	212	390	49,1	54,4	46,7	26,6	27,8	25,9			
Počet dětí, kterým byla v roce 2020 zprostředkována <u>předpěstounská péče a/nebo pěstounská péče</u>	324	97	227	26,4	24,9	27,2	14,3	12,7	15,1			
Počet dětí, jejichž údaje byly v roce 2020 zpřístupněny <u>ÚMPOD</u>	19	16	3									
Počet dětí, které se v roce 2020 vrátily do <u>původní rodiny</u>	314	113	201				30,1	30,3	30,0	13,9	14,8	13,4
Počet dětí v roce 2020 vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z <u>důvodu nabytí způsobilosti</u>	481	163	318				46,2	43,7	47,5	21,2	21,4	21,1

pokračování tabulky

	Absolutní počty			Struktura úkonů zprostředkování NRP, v %			Struktura jiných důvodů vyřazení dítěte z evidence, v %			Struktura vyřazení z evidence celkem, v %		
	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní
Počet dětí, u nichž bylo v roce 2020 pozastaveno zprostředkování NRP z důvodu jejich vyjádření nezájmu o zprostředkování NRP	210	81	129				20,2	21,7	19,3	9,3	10,6	8,6
Počet dětí v roce 2020 vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů (např. úmrtí dítěte)	37	16	21				3,6	4,3	3,1	1,6	2,1	1,4
Počet úkonů zprostředkování NRP	1 225	390	835	100,0	100,0	100,0						
Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů celkem	1 042	373	669				100,0	100,0	100,0			
Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP celkem	2 267	763	1504							100,0	100,0	100,0
Počet úkonů zprostředkování NRP na 100 dětí v evidenci	15,4	12,2	17,6									
Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů na 100 dětí v evidenci	13,1	11,7	14,1									
Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP na 100 dětí v evidenci	28,6	23,9	31,7									

Pozn.: Kraj Vysočina neuvedl celkové počty dětí k 1. lednu 2020
Zdroj: Kvalifikované odhady krajských úřadů, 2020

Dotazník pro kvalifikované odhady pracovníků obecních úřadů ORP

Pracovníky specializovanými na agendu NRP jsou míněni pracovníci OÚ ORP, kteří vyhledávají děti, kterým je potřeba zprostředkovat NRP, zjišťují údaje potřebné ke zprostředkování a vedou za tímto účelem spisovou dokumentaci dětí, komunikují ve věci s příslušným pracovištěm KÚ atd. Kvalifikované odhady níže uvedených indikátorů vyplňuje za daný obecní úřad pouze jeden pracovník.

Kvalifikované odhady o počtu dětí svěřených do NRP v roce XX se opírají o rejstřík dětí, kterým je třeba zprostředkovat osvojení, rejstřík dětí, kterým je třeba zprostředkovat pěstounskou péči, rejstřík dětí svěřených do výchovy jiné fyzické osoby odpovědné za výchovu dítěte (směrnice MPSV č. 2013/26780-21 ze dne 19. září 2013 uvádí v odst. 1 čl. 10).

Za účelem zajištění ochrany osobních údajů dětí je důležité v rámci šetření dodržet níže uvedenou zásadu:

PRACOVNÍCI POVĚŘENÍ VYPLNĚNÍM DOTAZNÍKU BY V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ NEMĚLI VÉST A UCHOVÁVAT NAD RÁMEC ÚDAJŮ UVEDENÝCH V DOTAZNÍKU JMENOVITÉ SEZNAMY ČI EVIDENCI DĚTÍ OZNAČENÝCH ZA ROMSKÉ, ANI VÉST ZVLÁŠTNÍ ZÁZNAMY S ÚDAJI O KONKRÉTNÍCH ROMSKÝCH DĚTECH ČI PODOBNÝMI ZÁZNAMY OPATŘOVAT SPISOVOU DOKUMENTACI DĚTÍ ČI EVIDENCI DĚTÍ VEDENOU PRO ÚČELY ZPROSTŘEDKOVÁNÍ NRP!

Porušením této instrukce by došlo k závažnému pochybení a neadresný sběr by se tak stal adresným, což by bylo v rozporu s uvedenými právními předpisy ČR.

Údaje o dětech svěřených do NRP v roce XX

– se zvláštním zřetelem na počty romských dětí na základě kvalifikovaných odhadů pracovníků obecních úřadů ORP

I.A	Celkový počet dětí v evidenci ke zprostředkování náhradní rodinné péče (dále jen NRP) k 1. 1. roku XX ^{1a}	
I.B	<ul style="list-style-type: none"> z toho romské etnikum^{1b} 	
II.A	Počet dětí, které byly v roce XX do této evidence nově zařazeny ^{2a}	
II.B	<ul style="list-style-type: none"> z toho romské etnikum^{2b} 	
III.A	Počet dětí, kterým byla v roce XX zprostředkována péče před osvojením a/nebo osvojení ^{3a}	
III.B	<ul style="list-style-type: none"> z toho romské etnikum^{3b} 	
IV.A	Počet dětí, kterým byla v roce XX zprostředkována pěstounská péče na přechodnou dobu ^{4a}	
IV.B	<ul style="list-style-type: none"> z toho romské etnikum^{4b} 	

V.A	Počet dětí, kterým byla v roce XX zprostředkována předpěstounská péče a/nebo pěstounská péče ^{5a}	
V.B	• z toho romské etnikum ^{5b}	
VI.A	Počet dětí, kterým bylo v roce XX určeno poručenství s osobní péčí poručníka ^{6a}	
VI.B	• z toho romské etnikum ^{6b}	
VII.A	Počet dětí, jejichž údaje byly v roce XX zpřístupněny ÚMPOD pro účely mezinárodního osvojení ^{7a}	
VII.B	• z toho romské etnikum ^{7b}	
VIII.A	Počet dětí, které se v roce XX vrátily do původní rodiny ^{8a}	
VIII.B	• z toho romské etnikum ^{8b}	
IX.A	Počet dětí v roce XX vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z důvodu nabytí zletilosti ^{9a}	
IX.B	• z toho romské etnikum ^{9b}	
X.A	Počet dětí, u nichž bylo v roce XX pozastaveno zprostředkování NRP z důvodu jejich vyjádření nezájmu o zprostředkování NRP ^{10a}	
X.B	• z toho romské etnikum ^{10b}	
XI.A	Počet dětí v roce XX vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů (např. úmrtí dítěte) ^{11a}	
XI.B	• z toho romské etnikum ^{11b}	
XII.A	Počet dětí v roce XX svěřených do nezprostředkované pěstounské péče ^{12a}	
XII.B	• z toho romské etnikum ^{12b}	
XIII.A	Počet dětí v roce XX svěřených do péče některého z příbuzných nebo do péče jiné blízké osoby blízké dítěti nebo jeho rodině ^{13a}	
XIII.B	• z toho romské etnikum ^{13b}	
XIV.A	Počet dětí, které nebyly v roce XX zařazeny do evidence pro zprostředkování NRP, neboť vyjádřily svůj nezájem o zprostředkování NRP ^{14a}	
XIV.B	• z toho romské etnikum ^{14b}	

Pozn.:

^{1a} Uvede se celkový počet dětí vedených v evidenci ke zprostředkování náhradní rodinné péče k 1. 1. sledovaného roku.

^{1b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za romské, které byly vedeny v evidenci ke zprostředkování náhradní rodinné péče k 1. 1. sledovaného roku.

Za romské dítě lze pro účely tohoto šetření považovat dítě vedené v evidenci pro účely zprostředkování NRP, které se samo za Roma považuje, aniž by se nutně k této příslušnosti za všech okolností hlásilo, a/nebo je za Roma považováno významnou částí svého okolí na základě skutečných či domnělých (antropologických, kulturních nebo sociálních) ukazatelů. Mezi nepřímá kritéria, která naznačují etnicitu dítěte, mohou patřit:

- příjmení (romské příjmení);
- rodový původ a příbuzenství (někdo z rodičů, příbuzných v přímé linii, případně z domnělých rodičů se považuje za Roma nebo je považován třetí stranou za Roma, např. pracovníkem OÚ ORP);
- místo obvyklého pobytu dítěte a docházky do školy (bydliště dítěte na území vyloučené romské lokality, docházka do spádové romské mateřské či základní školy);
- užívání romského jazyka dítětem či rodinou dítěte;
- zapojení dítěte či jeho rodinného příslušníka do některé z aktivit místních, krajských či celostátních programů určených na podporu příslušníků romské menšiny;

- kulturní zvyklosti v širokém pojetí (celkový způsob života zahrnující jazyk, hudbu, literaturu, hodnoty, víru, rodinný život, náboženství, oslavy specifických svátků či událostí, poslech romské hudby).

Zde zjišťujeme kvalifikovaný odhad sociálních pracovníků specializovaných na agendu náhradní rodinné péče (dále jen „NRP“), ne „vědecky“ přesné vyjádření o etnicitě dítěte, podložené argumentačně jeho rodokmenem. Záleží na Vašem subjektivním uvážení, jestli jsou podle Vás na základě informací, které o romské etnicitě dítěte zjistíte prostřednictvím spisové dokumentace, šance dítěte na zprostředkování náhradní rodinné péče (dále jen „NRP“) nižší. Do úvahy berte i svou zkušenost, jak by pravděpodobně na informace o dítěti, které mělo v rodině např. v druhé generaci někoho z příbuzných romského původu, reagovali žadatelé, zda máte zkušenost s tím, že takové dítě považují za romské či nikoli, zda to ovlivňuje jejich zájem přijmout dítě do rodiny. Právě z tohoto důvodu se obracíme na specialisty NRP, protože disponují nejen informacemi o dítěti, ale jsou schopní u nejednoznačných případů odhadnout i vliv etnicity na šance dětí na zprostředkování NRP, protože znají preference zájemců o zprostředkování.

- 2^a Uvede se celkový počet dětí, které byly v průběhu sledovaného roku do evidence ke zprostředkování náhradní rodinné péče nově zařazeny.
- 2^b Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, které byly v průběhu sledovaného roku do evidence ke zprostředkování náhradní rodinné péče nově zařazeny.
- 3^a Uvede se celkový počet dětí:
- které byly ve sledovaném roce rozhodnutím soudu podle § 823 a § 826 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“) předány do péče budoucího osvojitele nebo svěřeny do péče před osvojením,
  - a u kterých ve sledovaném roce soud pravomocně rozhodl o osvojení.
- 3^b Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika:
- které byly ve sledovaném roce rozhodnutím soudu podle § 823 a § 826 NOZ předány do péče budoucího osvojitele nebo svěřeny do péče před osvojením,
  - a u kterých ve sledovaném roce soud pravomocně rozhodl o osvojení.
- 4^a Uvede se celkový počet dětí, které byly ve sledovaném roce soudem svěřeny do pěstounské péče na přechodnou dobu podle § 27a odst. 7 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 359/1999 Sb.“).
- 4^b Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, které byly ve sledovaném roce soudem svěřeny do pěstounské péče na přechodnou dobu podle § 27a odst. 7 zákona č. 359/1999 Sb.
- 5^a Uvede se celkový počet dětí:
- které byly soudem svěřeny do předpěstounské péče podle § 963 NOZ,
  - a u kterých soud pravomocně rozhodl ve sledovaném roce o svěřením do pěstounské péče podle § 958 a násl. NOZ.
- 5^b Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika:
- které byly soudem svěřeny do předpěstounské péče podle § 963 NOZ,
  - a u kterých soud pravomocně rozhodl ve sledovaném roce o svěřením do pěstounské péče podle § 958 a násl. NOZ.
- 6^a Uvede se celkový počet dětí, kterým byl ve sledovaném roce jmenován rozhodnutím soudu poručník podle § 928 a násl. NOZ, který vykonává osobní péči o poručence.
- 6^b Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, kterým byl ve sledovaném roce jmenován rozhodnutím soudu poručník podle § 928 a násl. NOZ, který vykonává osobní péči o poručence.
- 7^a Uvede se celkový počet dětí, jejichž údaje byly ve sledovaném roce zpřístupněny ÚMPOD pro účely mezinárodního osvojení.
- 7^b Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, jejichž údaje byly ve sledovaném roce zpřístupněny ÚMPOD pro účely mezinárodního osvojení.

- ^{8a} Uvede se počet dětí, které byly vyřazeny z evidence ke zprostředkování náhradní rodinné péče, neboť se vrátily do své původní rodiny
- ^{8b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, které byly vyřazeny z evidence ke zprostředkování náhradní rodinné péče, neboť se vrátily do své původní rodiny
- ^{9a} Uvede se celkový počet dětí, které byly ve sledovaném roce vyřazeny z evidence pro zprostředkování náhradní rodinné péče z důvodu nabytí zletilosti.
- ^{9b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, které byly ve sledovaném roce vyřazeny z evidence pro zprostředkování NRP z důvodu nabytí zletilosti.
- ^{10a} Uvede se celkový počet dětí, u nichž bylo ve sledovaném roce pozastaveno zprostředkování NRP z důvodu jejich vyjádření nezájmu o zprostředkování NRP.
- ^{10b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, u nichž bylo ve sledovaném roce pozastaveno zprostředkování NRP z důvodu jejich vyjádření nezájmu o zprostředkování NRP.
- ^{11a} Uvede se celkový počet dětí, které byly ve sledovaném roce vyřazeny z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů (např. úmrtí dítěte).
- ^{11b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, které byly ve sledovaném roce vyřazeny z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů (např. úmrtí dítěte).
- ^{12a} Uvede se celkový počet dětí, které byly ve sledovaném roce svěřeny do pěstounské péče na návrh fyzické osoby dítěti příbuzné, fyzické osoby blízké dítěti nebo jeho rodině podle § 20 odst. 3 písm. b) zákona č. 359/1999 Sb.
- ^{12b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, které byly ve sledovaném roce svěřeny do pěstounské péče na návrh fyzické osoby dítěti příbuzné, fyzické osoby blízké dítěti nebo jeho rodině podle § 20 odst. 3 písm. b) zákona č. 359/1999 Sb.
- ^{13a} Uvede se celkový počet dětí, které byly ve sledovaném roce svěřeny do péče některého z příbuzných nebo do péče jiné osoby blízké dítěti nebo jeho rodině podle § 953 NOZ.
- ^{13b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, které byly ve sledovaném roce svěřeny do péče některého z příbuzných nebo do péče jiné osoby blízké dítěti nebo jeho rodině podle § 953 NOZ.
- ^{14a} Uvede se celkový počet dětí, které nebyly ve sledovaném roce zařazeny do evidence pro zprostředkování NRP, neboť vyjádřily svůj nezájem o zprostředkování NRP.
- ^{14b} Uvede se kvalifikovaně odhadovaný počet dětí považovaných za děti romského etnika, které nebyly ve sledovaném roce zařazeny do evidence pro zprostředkování NRP, neboť vyjádřily svůj nezájem o zprostředkování NRP.

Kvalifikované odhady pracovníků obecních úřadů ORP jsou pro další analýzu agregovány podle krajské příslušnosti. Další postup je analogický k postupu v případě kvalifikovaných odhadů krajských úřadů, až na několik výjimek pramenících z údajů, jež mohou obecní úřady ORP na rozdíl od krajských úřadů poskytnout.

Údaje sledované v dotazníku prostřednictvím uvedeného seznamu indikátorů tabulky jsou založeny na nabytí právní moci příslušného rozhodnutí soudu. Pokud např. bylo v daném roce zprostředkováno osvojení dítěte, ale rozsudek ještě není pravomocný, dané dítě se do údajů v tabulce tohoto roku nezahrnuje.

Nabylo-li v daném roce právní moci více rozhodnutí soudu ohledně úkonů ve více oblastech NRP uvedených v jednotlivých řádcích tabulky, tj. v dotazníku (např. pravomocná rozhodnutí o pěstounské péči na přechodnou dobu a rozhodnutí o péči před osvojením u stejného dítěte), zahrnuje se každé z těchto rozhodnutí do příslušného řádku. Pokud v rámci oblastí NRP uvedených v jednom řádku nabylo právní moci více rozhodnutí soudu, zahrne se dotyčné dítě do tohoto řádku pouze jednou (např. pravomocná rozhodnutí o péči před osvojením a rozhodnutí o osvojení).

Z údajů uvedených v tabulce lze následně (po krajích i za celou ČR) sestavit následující indikátory vážící se k procesu zprostředkování náhradní rodinné péče:

- Počty dětí v evidenci pro účely zprostředkování NRP v daném roce: součet počtu dětí ve stavu k 1. lednu daného roku a počtu nově zařazených dětí do evidence během daného roku; vyjadřuje počet dětí, kterým se v průběhu roku snažil krajský úřad najít vhodnou náhradní rodinu; celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem: I.A+II.A
  - Romské děti: I.B+II.B
  - Ostatní děti: I.A-I.B+II.A-II.B
- Podíl romských dětí v počtech dětí v evidenci k 1. lednu daného roku a v počtech nově zapsaných dětí do evidence na daném území, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem: I.B/I.A*100
  - Romské děti: II.B/IIA*100
  - Ostatní děti: (I.B+II.B)/(I.A+II.A)*100
- Počet úkonů zprostředkování NRP – vyjadřuje celkový počet případů (nemusí nutně odpovídat počtu dětí, neboť jedno dítě se během roku mohlo pravomocným rozhodnutím soudu objevit ve více sledovaných kategoriích), kde došlo ke zprostředkování péče, a to péče:
  - před osvojením a/nebo osvojením,
  - pěstounské péče na přechodnou dobu,
  - předpěstounské a/nebo pěstounské péče.Celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem: III.A+IV.A+V.A
  - Romské děti: III.B+IV.B+V.B
  - Ostatní děti: III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B
- Počet úkonů zprostředkování NRP včetně případů poručenství – vyjadřuje celkový počet případů (nemusí nutně odpovídat počtu dětí, neboť jedno dítě se během roku mohlo pravomocným rozhodnutím soudu objevit ve více sledovaných kategoriích), kde došlo ke zprostředkováním péče, a to péče:
  - před osvojením a/nebo osvojením,

- pěstounské péče na přechodnou dobu,
- předpěstounské a/nebo pěstounské péče
- poručnictví s osobní péčí poručníka.

Celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:

- Celkem: III.A+IV.A+V.A+VI.A
  - Romské děti: III.B+IV.B+V.B+VI.B
  - Ostatní děti: III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B
- Podíly dětí, kterým byla v daném roce zprostředkována náhradní rodinná péče, tj. počet úkonů zprostředkování NRP na 100 dětí v evidenci pro účely zprostředkování NRP v daném roce celkem, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
    - Celkem: $(III.A+IV.A+V.A)/(I.A+II.A)*100$
    - Romské děti: $(III.B+IV.B+V.B)/(I.B+II.B)*100$
    - Ostatní děti: $(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B)/(I.A-I.B+II.A-II.B)*100$
  - Podíly dětí, kterým byla v daném roce zprostředkována náhradní rodinná péče – včetně případů poručenství, tj. počet úkonů zprostředkování NRP na 100 dětí v evidenci pro účely zprostředkování NRP v daném roce celkem, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
    - Celkem: $(III.A+IV.A+V.A+VI.A)/(I.A+II.A)*100$
    - Romské děti: $(III.B+IV.B+V.B+VI.A)/(I.B+II.B)*100$
    - Ostatní děti: $(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B)/(I.A-I.B+II.A-II.B)*100$
  - Podíl daných typů zprostředkované NRP v celkovém počtu úkonů, tj. počet případů péče před osvojením a/nebo osvojení, pěstounské péče na přechodnou dobu, předpěstounské a/nebo pěstounské péče na 100 úkonů zprostředkování NRP, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
    - Celkem – péče před osvojením a/nebo osvojení: $III.A/(III.A+IV.A+V.A)*100$
    - Romské děti – péče před osvojením a/nebo osvojení: $III.B/(III.B+IV.B+V.B)*100$
    - Ostatní děti – péče před osvojením a/nebo osvojení:
 $(III.A-III.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B)*100$
    - Celkem – pěstounská péče na přechodnou dobu: $IV.A/(III.A+IV.A+V.A)*100$

- Romské děti – pěstounská péče na přechodnou dobu: $IV.B/(III.B+IV.B+V.B)*100$
- Ostatní děti – pěstounská péče na přechodnou dobu:
 $(IV.A-IV.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B)*100$
- Celkem – předpěstounská a/nebo pěstounská péče: $V.A/(III.A+IV.A+V.A)*100$
- Romské děti – předpěstounská a/nebo pěstounská péče: $V.B/(III.B+IV.B+V.B)*100$
- Ostatní děti – předpěstounská a/nebo pěstounská péče:
 $(V.A-V.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B)*100$
- Podíl daných typů zprostředkované NRP, včetně případů poručenství v celkovém počtu úkonů, tj. počet případů péče před osvojením a/nebo osvojení, pěstounské péče na přechodnou dobu, předpěstounské a/nebo pěstounské péče, poručenství na 100 úkonů zprostředkování NRP, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem – péče před osvojením a/nebo osvojení: $III.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A)*100$
  - Romské děti – péče před osvojením a/nebo osvojení: $III.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.A)*100$
  - Ostatní děti – péče před osvojením a/nebo osvojení:
 $(III.A-III.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B)*100$
  - Celkem – pěstounská péče na přechodnou dobu: $IV.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A)*100$
  - Romské děti – pěstounská péče na přechodnou dobu: $IV.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.B)*100$
  - Ostatní děti – pěstounská péče na přechodnou dobu:
 $(IV.A-IV.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B)*100$
  - Celkem – předpěstounská a/nebo pěstounská péče: $V.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A)*100$
  - Romské děti – předpěstounská a/nebo pěstounská péče: $V.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.B)*100$
  - Ostatní děti – předpěstounská a/nebo pěstounská péče:
 $(V.A-V.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B)*100$
  - Celkem – poručenství: $VI.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A)*100$
  - Romské děti – poručenství: $VI.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.B)*100$
  - Ostatní děti – poručenství: $(VI.A-VI.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B)*100$

- Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů celkem – součet počtu dětí, které se v daném roce vrátily do původní rodiny, počtu dětí v daném roce vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z důvodu nabytí zletilosti, počtu dětí, u nichž bylo v daném roce pozastaveno zprostředkování NRP z důvodu jejich vyjádření nezájmu o zprostředkování NRP, počtu dětí v daném roce vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů (např. úmrtí dítěte), celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem: VIII.A+IX.A+X.A+XI.A
  - Romské děti: VIII.B+IX.B+X.B+XI.B
  - Ostatní děti: VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B
- Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem: III.A+IV.A+V.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A
  - Romské děti: III.B+IV.B+V.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B
  - Ostatní děti: III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B
- Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP celkem, včetně případů poručenství, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem: III.A+IV.A+V.A+VI.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A
  - Romské děti: III.B+IV.B+V.B+VI.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B
  - Ostatní děti:
III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B
- Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů na 100 dětí v evidenci, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem: $(VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)/(I.A+II.A)*100$
  - Romské děti: $(VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)/(I.B+II.B)*100$
  - Ostatní děti: $(VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)/(I.A-I.B+II.A-II.B)*100$
- Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP celkem na 100 dětí v evidenci, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem: $(III.A+IV.A+V.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)/(I.A+II.A)*100$
  - Romské děti: $(III.B+IV.B+V.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)/(I.B+II.B)*100$

- Ostatní děti:

$$\frac{(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)}{(I.A-I.B+II.A-II.B)}*100$$
- Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP, včetně případů poručenství, celkem na 100 dětí v evidenci, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem: $\frac{(III.A+IV.A+V.A+VI.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)}{(I.A+II.A)}*100$
  - Romské děti: $\frac{(III.B+IV.B+V.B+VI.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)}{(I.B+II.B)}*100$
  - Ostatní děti:

$$\frac{(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)}{(I.A-I.B+II.A-II.B)}*100$$
- Struktura jiných důvodů vyřazení dítěte z evidence pro zprostředkování NRP, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem – návrat do původní rodiny: $\frac{VIII.A}{(VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)}*100$
  - Romské děti – návrat do původní rodiny: $\frac{VIII.B}{(VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)}*100$
  - Ostatní děti – návrat do původní rodiny:

$$\frac{(VIII.A-VIII.B)}{(VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)}*100$$
  - Celkem – nabytí zletilosti: $\frac{IX.A}{(VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)}*100$
  - Romské děti – nabytí zletilosti: $\frac{IX.B}{(VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)}*100$
  - Ostatní děti – nabytí zletilosti: $\frac{(IX.A-IX.B)}{(VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)}*100$
  - Celkem – nezáměr dítěte: $\frac{X.A}{(VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)}*100$
  - Romské děti – nezáměr dítěte: $\frac{X.B}{(VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)}*100$
  - Ostatní děti – nezáměr dítěte: $\frac{(X.A-X.B)}{(VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)}*100$
  - Celkem – jiné důvody: $\frac{XI.A}{(VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)}*100$
  - Romské děti – jiné důvody: $\frac{XI.B}{(VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)}*100$
  - Ostatní děti – jiné důvody: $\frac{(XI.A-XI.B)}{(VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)}*100$

- Struktura vyřazení z evidence pro zprostředkování NRP, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem – péče před osvojením a/nebo osvojení:

$$\text{III.A}/(\text{III.A}+\text{IV.A}+\text{V.A}+\text{VIII.A}+\text{IX.A}+\text{X.A}+\text{XI.A})\cdot 100$$
  - Romské děti – péče před osvojením a/nebo osvojení:

$$\text{III.B}/(\text{III.B}+\text{IV.B}+\text{V.B}+\text{VIII.B}+\text{IX.B}+\text{X.B}+\text{XI.B})\cdot 100$$
  - Ostatní děti – péče před osvojením a/nebo osvojení:

$$(\text{III.A}-\text{III.B})/(\text{III.A}-\text{III.B}+\text{IV.A}-\text{IV.B}+\text{V.A}-\text{V.B}+\text{VIII.A}-\text{VIII.B}+\text{IX.A}-\text{IX.B}+\text{X.A}-\text{X.B}+\text{XI.A}-\text{XI.B})\cdot 100$$
  - Celkem – pěstounská péče na přechodnou dobu:

$$\text{IV.A}/(\text{III.A}+\text{IV.A}+\text{V.A}+\text{VIII.A}+\text{IX.A}+\text{X.A}+\text{XI.A})\cdot 100$$
  - Romské děti – pěstounská péče na přechodnou dobu:

$$\text{IV.B}/(\text{III.B}+\text{IV.B}+\text{V.B}+\text{VIII.B}+\text{IX.B}+\text{X.B}+\text{XI.B})\cdot 100$$
  - Ostatní děti – pěstounská péče na přechodnou dobu:

$$(\text{IV.A}-\text{IV.B})/(\text{III.A}-\text{III.B}+\text{IV.A}-\text{IV.B}+\text{V.A}-\text{V.B}+\text{VIII.A}-\text{VIII.B}+\text{IX.A}-\text{IX.B}+\text{X.A}-\text{X.B}+\text{XI.A}-\text{XI.B})\cdot 100$$
  - Celkem – předpěstounská a/nebo pěstounská péče:

$$\text{V.A}/(\text{III.A}+\text{IV.A}+\text{V.A}+\text{VIII.A}+\text{IX.A}+\text{X.A}+\text{XI.A})\cdot 100$$
  - Romské děti – předpěstounská a/nebo pěstounská péče:

$$\text{V.B}/(\text{III.B}+\text{IV.B}+\text{V.B}+\text{VIII.B}+\text{IX.B}+\text{X.B}+\text{XI.B})\cdot 100$$
  - Ostatní děti – předpěstounská a/nebo pěstounská péče:

$$(\text{V.A}-\text{V.B})/(\text{III.A}-\text{III.B}+\text{IV.A}-\text{IV.B}+\text{V.A}-\text{V.B}+\text{VIII.A}-\text{VIII.B}+\text{IX.A}-\text{IX.B}+\text{X.A}-\text{X.B}+\text{XI.A}-\text{XI.B})\cdot 100$$
  - Celkem – návrat do původní rodiny: $\text{VIII.A}/(\text{III.A}+\text{IV.A}+\text{V.A}+\text{VIII.A}+\text{IX.A}+\text{X.A}+\text{XI.A})\cdot 100$
  - Romské děti – návrat do původní rodiny: $\text{VIII.B}/(\text{III.B}+\text{IV.B}+\text{V.B}+\text{VIII.B}+\text{IX.B}+\text{X.B}+\text{XI.B})\cdot 100$
  - Ostatní děti – návrat do původní rodiny:

$$(\text{VIII.A}-\text{VIII.B})/(\text{III.A}-\text{III.B}+\text{IV.A}-\text{IV.B}+\text{V.A}-\text{V.B}+\text{VIII.A}-\text{VIII.B}+\text{IX.A}-\text{IX.B}+\text{X.A}-\text{X.B}+\text{XI.A}-\text{XI.B})\cdot 100$$
  - Celkem – nabytí zletilosti: $\text{IX.A}/(\text{III.A}+\text{IV.A}+\text{V.A}+\text{VIII.A}+\text{IX.A}+\text{X.A}+\text{XI.A})\cdot 100$
  - Romské děti – nabytí zletilosti: $\text{IX.B}/(\text{III.B}+\text{IV.B}+\text{V.B}+\text{VIII.B}+\text{IX.B}+\text{X.B}+\text{XI.B})\cdot 100$
  - Ostatní děti – nabytí zletilosti:

$$(\text{IX.A}-\text{IX.B})/(\text{III.A}-\text{III.B}+\text{IV.A}-\text{IV.B}+\text{V.A}-\text{V.B}+\text{VIII.A}-\text{VIII.B}+\text{IX.A}-\text{IX.B}+\text{X.A}-\text{X.B}+\text{XI.A}-\text{XI.B})\cdot 100$$

- Celkem – nezájem dítěte: $X.A/(III.A+IV.A+V.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)*100$
- Romské děti – nezájem dítěte: $X.B/(III.B+IV.B+V.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)*100$
- Ostatní děti – nezájem dítěte:
- $(X.A-X.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)*100$
- Celkem – jiné důvody: $XI.A/(III.A+IV.A+V.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)*100$
- Romské děti – jiné důvody: $XI.B/(III.B+IV.B+V.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)*100$
- Ostatní děti – jiné důvody:
 $(XI.A-XI.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)*100$
- Struktura vyřazení z evidence pro zprostředkování NRP, včetně případů poručenství, celkem i zvlášť podle etnické příslušnosti dětí:
  - Celkem – péče před osvojením a/nebo osvojení:
 $III.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)*100$
  - Romské děti – péče před osvojením a/nebo osvojení:
 $III.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)*100$
  - Ostatní děti – péče před osvojením a/nebo osvojení:
 $(III.A-III.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)*100$
  - Celkem – pěstounská péče na přechodnou dobu:
 $IV.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)*100$
  - Romské děti – pěstounská péče na přechodnou dobu:
 $IV.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)*100$
  - Ostatní děti – pěstounská péče na přechodnou dobu:
 $(IV.A-IV.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)*100$
  - Celkem – předpěstounská a/nebo pěstounská péče:
 $V.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)*100$
  - Romské děti – předpěstounská a/nebo pěstounská péče:
 $V.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)*100$

- Ostatní děti – předpěstounská a/nebo pěstounská péče:
 $(V.A-V.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)*100$
- Celkem – poručenství: $VI.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)*100$
- Romské děti – poručenství: $VI.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)*100$
- Ostatní děti – poručenství:
 $(VI.A-VI.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)*100$
- Celkem – návrat do původní rodiny: $VIII.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)*100$
- Romské děti – návrat do původní rodiny:
 $VIII.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)*100$
- Ostatní děti – návrat do původní rodiny:
 $(VIII.A-VIII.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)*100$
- Celkem – nabytí zletilosti: $IX.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)*100$
- Romské děti – nabytí zletilosti: $IX.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)*100$
- Ostatní děti – nabytí zletilosti:
 $(IX.A-IX.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)*100$
- Celkem – nezáměr dítěte: $X.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)*100$
- Romské děti – nezáměr dítěte: $X.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)*100$
- Ostatní děti – nezáměr dítěte:
 $(X.A-X.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)*100$
- Celkem – jiné důvody: $XI.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A+VIII.A+IX.A+X.A+XI.A)*100$
- Romské děti – jiné důvody: $XI.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.B+VIII.B+IX.B+X.B+XI.B)*100$
- Ostatní děti – jiné důvody:
 $(XI.A-XI.B)/(III.A-III.B+IV.A-IV.B+V.A-V.B+VI.A-VI.B+VIII.A-VIII.B+IX.A-IX.B+X.A-X.B+XI.A-XI.B)*100$

Tabulka č. 2 Přehled vybraných úkonů v evidenci dětí pro zprostředkování NRP podle odhadů obecních úřadů ORP – výsledky z roku 2020

	Absolutní počty			Struktura úkonů zprostředkování NRP, v %			Struktura úkonů zprostředkování NRP včetně poručerství, v %			Struktura jiných důvodů vyřazení dítěte z evidence, v %			Struktura vyřazení z evidence celkem, v %		
	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní
Celkový počet dětí v evidenci ke zprostředkování NRP 1. 1. 2020	3 760	1 539	2 221												
Počet dětí, které byly v roce 2020 do této evidence <u>nově</u> zařazeny	1 182	430	752												
Počet dětí v evidenci během roku 2020	4 942	1 969	2 973												
Počet dětí, kterým byla v roce 2020 zprostředkována péče před osvojením a/nebo osvojením	346	77	269	23,5	18,2	25,6	20,5	16,0	22,3	14,2	10,0	16,2			
Počet dětí, kterým byla v roce 2020 zprostředkována <u>pěstounská péče na přechodnou dobu</u>	473	148	325	32,1	34,9	31,0	28,0	30,8	26,9	19,5	19,2	19,6			
Počet dětí, kterým byla v roce 2020 zprostředkována <u>předpěstounská péče a/nebo pěstounská péče</u>	654	199	455	44,4	46,9	43,4	38,7	41,5	37,7	26,9	25,9	27,4			

pokračování tabulky

	Absolutní počty			Struktura úkonů zprostředkování NRP, v %			Struktura úkonů zprostředkování NRP včetně poručenství, v %,			Struktura jiných důvodů vyřazení dítěte z evidence, v %			Struktura vyřazení z evidence celkem, v %		
	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní
Počet dětí, kterým bylo v roce 2020 určeno <u>poručenství s osobní péčí poručníka</u>	215	56	159	12,7	11,7	13,2				8,8	7,3	9,6			
Počet dětí, jejichž údaje byly v roce 2020 zpřístupněny <u>ÚMPOD</u>	28	21	7												
Počet dětí, které se v roce 2020 vrátily do <u>původní rodiny</u>	252	100	152										10,4	13,0	9,2
Počet dětí v roce 2020 vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z důvodu <u>nabytí zletilosti</u>	357	135	222				34,0	34,6	33,6	10,4	13,0	9,2			
Počet dětí, u nichž bylo v roce 2020 pozastaveno zprostředkování NRP z důvodu <u>jejich vyjádření nezájmu</u>	82	30	52				48,1	46,7	49,0	14,7	17,6	13,4			
Počet dětí v roce 2020 vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných	51	24	27				11,1	10,4	11,5	3,4	3,9	3,1			
							6,9	8,3	6,0	2,1	3,1	1,6			

pokračování tabulky

důvodů (např. úmrtí dítěte)	Absolutní počty			Struktura úkonů zprostředkování NRP, v %			Struktura úkonů zprostředkování NRP včetně poručení, v %			Struktura jiných důvodů vyřazení dítěte z evidence, v %			Struktura vyřazení z evidence celkem, v %		
	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní
Počet úkonů zprostředkování NRP	1 473	424	1 049	100,0	100,0	100,0									
Počet úkonů zprostředkování NRP včetně poručení	1 688	480	1 208				100,0	100,0	100,0						
Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů celkem	742	289	453							100,0	100,0	100,0			
Počet vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP celkem	2430	769	1661										100,0	100,0	100,0
Počet úkonů zprostředkování NRP na 100 dětí v evidenci	29,8	21,5	35,3												
Počet úkonů zprostředkování NRP včetně poručení na 100 dětí v evidenci	34,2	24,4	40,6												

pokračování tabulky

	Absolutní počty			Struktura úkonů zprostředkování NRP, v %			Struktura úkonů zprostředkování NRP včetně poručenství, v %,			Struktura jiných důvodů vyřazení dítěte z evidence, v %			Struktura vyřazení z evidence celkem, v %		
	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní	celkem	romské etnikum	ostatní
Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP z jiných důvodů na 100 dětí v evidenci	15,0	14,7	15,2												
Počet dětí vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP na 100 dětí celkem	44,8	36,2	50,5												
Podíl vyřazených z evidence pro zprostředkování NRP celkem včetně poručenství	49,2	39,1	55,9												

Zdroj: Kvalifikované odhady obecních úřadů ORP 2020

V rámci sběru kvalifikovaných odhadů mohou být pracovníci obecních úřadů ORP požádáni o údaje, jež přímo nesouvisí s procesem zprostředkování NRP, nicméně jsou důležitou ilustrací pro zmapování situace dětí, o které se z nějakého důvodu nemohou starat jejich rodiče. Jedná se konkrétně o děti, které do evidence krajského úřadu pro zprostředkování NRP nebyly vůbec zařazeny, neboť již na počátku vyjádřily svůj nesouhlas s tím, aby bylo pro ně hledáno náhradní rodinné prostředí, a děti svěřené do nezprostředkované pěstounské péče nebo svěřené do péče jiné osoby blízké dítěti nebo jeho rodině.

- Počet romských dětí svěřených do nezprostředkované pěstounské péče na 100 dětí svěřených do nezprostředkované pěstounské péče: $XII.B/XII.A*100$
- Počet romských dětí svěřených do péče některého z příbuzných nebo do péče jiné osoby blízké dítěti nebo jeho rodině na 100 dětí svěřených do péče některého z příbuzných nebo do péče jiné osoby blízké dítěti nebo jeho rodině: $XIII.B/XIII.A*100$
- Počet romských dětí, které nebyly zařazeny do evidence pro zprostředkování NRP, neboť vyjádřily svůj nezáměr o zprostředkování NRP, na 100 dětí celkem: $XIV.B/XIV.A*100$
- Počet dětí svěřených do nezprostředkované pěstounské péče na 100 úkonů zprostředkování NRP včetně případů poručení: $XII.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A)*100$
- Počet romských dětí svěřených do nezprostředkované pěstounské péče na 100 úkonů zprostředkování NRP romským dětem včetně případů poručení: $XII.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.B)*100$
- Počet ostatních dětí svěřených do nezprostředkované pěstounské péče na 100 úkonů zprostředkování NRP ostatním dětem včetně případů poručení: $(XII.A-XII.B)/(III.A+IV.A+V.A+VI.A-III.B-IV.B-V.B-VI.B)*100$
- Počet dětí svěřených do péče některého z příbuzných nebo do péče jiné osoby blízké dítěti nebo jeho rodině na 100 úkonů zprostředkování NRP včetně případů poručení: $XIII.A/(III.A+IV.A+V.A+VI.A)*100$
- Počet romských dětí svěřených do péče některého z příbuzných nebo do péče jiné osoby blízké dítěti nebo jeho rodině na 100 úkonů zprostředkování NRP romským dětem včetně případů poručení: $XIII.B/(III.B+IV.B+V.B+VI.B)*100$
- Počet ostatních dětí svěřených do péče některého z příbuzných nebo do péče jiné osoby blízké dítěti nebo jeho rodině na 100 úkonů zprostředkování NRP ostatním dětem včetně případů poručení: $(XIII.A-XIII.B)/(III.A+IV.A+V.A+VI.A-III.B-IV.B-V.B-VI.B)*100$
- Počet romských dětí, které nebyly zařazeny do evidence pro zprostředkování NRP, neboť vyjádřily svůj nezáměr o zprostředkování NRP, na 100 dětí celkem: $XIV.B/XIV.A*100$

2. NÁZORY A ZKUŠENOSTI

Zatímco kvalifikované odhady dle první části této metodiky jsou sbírány pravidelně (nejlépe každoročně), druhou část metodiky II – NÁZORY A ZKUŠENOSTI, která mapuje postoje pracovníků zabývajících se agendou náhradní rodinné péče a jejich zkušenosti se zprostředkováním náhradní rodinné péče dětem romského etnika, je **doporučeno realizovat s delší periodicitou (např. jednou za tři roky)**.

Veškeré odpovědi na otázky v dotazníku jsou považovány za důvěrné. Jsou **zpracovávány a publikovány anonymně**.

Identifikační údaje respondentů jsou zjišťovány, aby se výzkumný tým mohl s respondenty spojit v případě potřeby doplnění jejich odpovědí a současně aby bylo možné předejít případným duplicitám odeslaných dotazníků.

Dotazník – názory a zkušenosti – pro pracovníky krajských úřadů

Tento dotazník je určen pro všechny pracovníky KÚ, kteří se specializují na agendu NRP, v rámci níž spravují evidenci dětí pro účely zprostředkování NRP, aktivně pracují se spisovou dokumentací dětí, spolupracují s pracovišti OÚ ORP, podílejí se na odborném posuzování dětí pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče atd.

V případě, že respondentovi chybí zkušenosti se zprostředkováním NRP romským dětem, doporučuje se uvést v odpovědi na otázku vlastní názor, případně zvolit odpověď „neumím posoudit“.

II – NÁZORY A ZKUŠENOSTI

Dotazník pro pracovníky krajských úřadů

Vážená paní, vážený pane,

děkujeme Vám, že jste reagovali na prosbu o vyplnění dotazníku a vstoupili na tuto stránku.

Tento dotazník je určen pro všechny pracovníky KÚ, kteří se specializují na agendu NRP, v rámci níž spravují evidenci dětí pro účely zprostředkování NRP, aktivně pracují se spisovou dokumentací dětí, spolupracují s pracovišti OÚ ORP, podílejí se na odborném posuzování dětí pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče atd.

Veškeré Vaše odpovědi na otázky v dotazníku považujeme za důvěrné. Budou zpracovány a publikovány anonymně.

Identifikační údaje zjišťujeme, abychom se s Vámi mohli spojit v případě potřeby doplnění Vašich odpovědí a také abychom předešli případným duplicitám odeslaných dotazníků.

Po vyplnění dotazníku nezapomeňte kliknout na ikonu „Dokončit“ na konci poslední stránky dotazníku. Vložená data tak budou odeslána na server xxx.

Pokud byste v průběhu vyplňování dotazníku potřeboval/a práci s ním přerušit, klikněte na ikonu „Přerušit“ na konci stránky.

Objeví se výzva k vyplnění Vaší kontaktní e-mailové adresy, na kterou Vám bude zaslán odkaz na webový formulář s doposud vyplněnými otázkami. Po kliknutí na odkaz, který Vám bude zaslán na Vámi uvedený e-mail, můžete ve vyplňování dotazníku pokračovat od místa, kde jste přestali.

Ikona „Zpět“, kterou najdete rovněž na konci stránky, slouží k rychlému návratu na předešlou stránku dotazníku.

V případě jakýchkoli nejasností nebo technických potíží při vyplňování tohoto dotazníku Vám Vaše dotazy rádi zodpovíme na adrese [e-mail kontaktního pracovníka](#).

Odpovědi na dotazy k dotazníku rovněž průběžně uveřejňujeme zde:

[webová stránka FAQ](#)

Prosíme o vyplnění dotazníku do [termín vyplnění dotazníku](#).

Předem Vám děkujeme za Váš čas a spolupráci!

Se srdečným pozdravem jménem výzkumného týmu

[Jméno a institucionální afiliace kontaktního pracovníka](#)

Výzkum je realizovaný pro potřeby MPSV ČR v rámci projektu [xxx](#). Více informací o projektu a jeho výstupy najdete zde: [webová stránka projektu](#)

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE (KÚ)

S1. Kraj:

---

vyberte z možností ([výběr ze seznamu krajů v ČR](#))

S2. Telefonní číslo na pracovníka, který vyplňuje dotazník:

S3. E-mail pracovníka, který vyplňuje dotazník:

S4. Popište stručně Vaši pracovní pozici/agendu:

ZKUŠENOSTI KÚ SE ZPROSTŘEDKOVÁNÍM NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE

NEJPRVE BYCHOM SE RÁDI ZAMĚŘILI NA DĚTI, KTERÉ JSOU VE VAŠEM KRAJI ZAŘAZENY V EVIDENCI DĚTÍ PRO ZPROSTŘEDKOVÁNÍ NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE. BUDEME RÁDI, KDYŽ SE S NÁMI PODĚLÍTE O VAŠE ZKUŠENOSTI Z POSLEDNÍCH CCA 3 LET. V PŘÍPADĚ, ŽE VÁM CHYBÍ ZKUŠENOSTI SE ZPROSTŘEDKOVÁNÍM NRP ROMSKÝM DĚTEM, UVEĎTE SVŮJ NÁZOR, PŘÍPADNĚ ZVOLTE ODPOVĚĎ „NEUMÍM POSOUDIT“.

1. Jak často jste se v posledních třech letech při své práci v rámci Vaší agendy setkával/a...

Vyberte jednu odpověď v každém řádku.

	Často	Spíše výjimečně	Vůbec
A. s romskými dětmi			
B. se zprostředkováním náhradní rodinné péče romským dětem			
C. se svěřením romských dětí do nezprostředkované pěstounské péče			

2. Kde podle Vás nejčastěji pobývají děti v okamžiku, kdy jsou zařazeny do evidence dětí ke zprostředkování náhradní rodinné péče?

Vyberte prosím 4 nejčastější varianty, a to zvlášť pro děti většinového a romského etnika.

	A. Většinové etnikum	B. Romské etnikum
Původní rodina		
Porodnice		
Dětský domov pro děti do 3 let		
Dětský domov či jiné školské zařízení		
ZDVOP		
Zařízení sociálních služeb (domov pro osoby se zdravotním postižením, domov se zvláštním režimem, případně jiné zařízení sociálních služeb)		
Pěstounská péče na přechodnou dobu		
Předpěstounská péče		
Pěstounská péče zprostředkovaná		
Pěstounská péče nezprostředkovaná (do roku 2021 „příbuzenská“ pěstounská péče)		
Poručenství s osobní péčí		
Péče před osvojením		
Osvojení		
Jiné		
Neumím posoudit		

3. Zaměříme-li se na děti, které jsou v současné době v evidenci dětí, kterým je potřeba zprostředkovat náhradní rodinnou péči, řekl/a byste, že jsou romské děti v průměru spíše mladší, zhruba stejně staré, nebo spíše starší než děti většinového etnika?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- spíše mladší
- zhruba stejně staré
- spíše starší
- neumím posoudit

4. Jak často podle Vás mají romské děti, které jsou v evidenci dětí ke zprostředkování náhradní rodinné péče, nějaké zdravotní postižení, omezení, vývojové vady apod. v porovnání s dětmi většinového etnika v evidenci?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- rozhodně častěji
- spíše častěji
- zhruba stejně často
- spíše méně často
- rozhodně méně často
- neumím posoudit

5. Je podle Vás u dětí romského etnika v porovnání s většinovým častější, že jsou v evidenci dětí ke zprostředkování náhradní rodinné péče sourozenecké skupiny (dvě a více dětí)?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- rozhodně častější
- spíše častější
- zhruba nastejno
- spíše méně časté
- rozhodně méně časté
- neumím posoudit

6. Jsou podle Vás romské děti častěji svěřovány do nezprostředkované pěstounské péče než do zprostředkované pěstounské péče?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- ano
- ne
- není v tom rozdíl
- neumím posoudit

7. Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky?

Vyberte prosím jednu odpověď v každém řádku.

	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Určitě nesouhlasím	Neumím posoudit
A. Pro romské dítě je obtížnější nalézt náhradního rodiče než pro dítě většinového etnika.					
B. Pro romské dítě je snadnější nalézt pěstouny než osvojitele.					
C. Pro dítě většinového etnika je snadnější nalézt pěstouny než osvojitele.					
D. Romské dítě je častěji než dítě většinového etnika svěřeno do pěstounské péče příbuzného.					
E. U dětí většinového etnika se v porovnání s romskými dětmi stává častěji, že o ně rodiče nejeví zájem.					
F. Je snadnější najít náhradní rodiče pro sourozeneckou skupinu dětí většinového etnika než pro sourozeneckou skupinu dětí romského etnika.					

8. Představte si dvě děti stejného pohlaví, věku, zdravotního stavu apod., které se liší pouze v etnickém původu. Jedno je romského etnika, druhé je většinového etnika. Liší se podle Vás nějak délka trvání procesu zprostředkování pěstounské péče nebo osvojení?

Vyberte prosím pro každé dítě v uvedeném věku jednu odpověď v každém sloupci (tj. pro případ pěstounské péče a osvojení).

	I. Pěstounská péče	II. Osvojení
A. Dítě mladší 1 roku	<ul style="list-style-type: none"> - u romského je výrazně kratší než u většinového - u romského je spíše kratší než u většinového - není rozdíl mezi etniky - u většinového je spíše kratší než u romského - u většinového je výrazně kratší než u romského - neumím posoudit 	<ul style="list-style-type: none"> - u romského je výrazně kratší než u většinového - u romského je spíše kratší než u většinového - není rozdíl mezi etniky - u většinového je spíše kratší než u romského - u většinového je výrazně kratší než u romského - neumím posoudit

	I. Pěstounská péče	II. Osvojení
B. Dítě ve věku 6 let	<ul style="list-style-type: none"> - u romského je výrazně kratší než u většinového - u romského je spíše kratší než u většinového - není rozdíl mezi etniky - u většinového je spíše kratší než u romského - u většinového je výrazně kratší než u romského - neumím posoudit 	<ul style="list-style-type: none"> - u romského je výrazně kratší než u většinového - u romského je spíše kratší než u většinového - není rozdíl mezi etniky - u většinového je spíše kratší než u romského - u většinového je výrazně kratší než u romského - neumím posoudit
C. Dítě ve věku 12 let	<ul style="list-style-type: none"> - u romského je výrazně kratší než u většinového - u romského je spíše kratší než u většinového - není rozdíl mezi etniky - u většinového je spíše kratší než u romského - u většinového je výrazně kratší než u romského - neumím posoudit 	<ul style="list-style-type: none"> - u romského je výrazně kratší než u většinového - u romského je spíše kratší než u většinového - není rozdíl mezi etniky - u většinového je spíše kratší než u romského - u většinového je výrazně kratší než u romského - neumím posoudit

9. V případě, že jste v otázce č. 8 uvedl/a alespoň v jednom příkladu (dítě mladší 1 roku, dítě ve věku 6 let, dítě ve věku 12 let), že proces zprostředkování pěstounské péče nebo osvojení trvá u romských dětí déle než u dětí většinového etnika, jaké jsou podle Vás hlavní důvody?

Vyberte prosím v každém řádku jednu odpověď.

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Určitě ne	Neumím posoudit
A. Žadatelů, kteří jsou ochotni přijmout dítě romského etnika, je málo.					
B. Je nedostatek žadatelů romského etnika.					
C. Žadatelé se obávají nepřijetí dítěte jejich širší rodinou.					
D. Žadatelé se obávají nepřijetí dítěte jejich nejbližším okolím v místě bydliště (škola, sousedé apod.).					
E. Žadatelé se obávají nepřijetí dítěte většinovou společností.					
F. Žadatelé se obávají negativních reakcí většinové společnosti a okolí vůči vlastní osobě či rodině.					

pokračování tabulky

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Určitě ne	Neumím posoudit
G. Žadatelé se obávají kulturních odlišností.					
H. Žadatelé se obávají genetických dispozic dítěte, které nebudou moci výchovou ovlivnit.					
I. Žadatelé se obávají reakcí biologické rodiny dítěte a kontaktu s ní.					
J. Žadatelé se obávají dopadů kontaktu dítěte s romskou komunitou.					

10. Chcete-li k otázce č. 9 cokoli dodat, uvítáme Váš komentář...

11. Porovnáte-li děti romského a většinového etnika, jak často se podle Vás stává, že je spisová dokumentace dítěte předána Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí, aby zprostředkoval osvojení dítěte do zahraničí? Je to...

Vyberte prosím jednu odpověď.

- výrazně častěji u dětí romského etnika
- spíše častěji u dětí romského etnika
- u obou etnik stejně často
- spíše častěji u dětí většinového etnika
- výrazně častěji u dětí většinového etnika
- neumím posoudit

12. Popište, jak je nastavena komunikace Vašeho KÚ s OÚ ORP ohledně aktualizace údajů o dítěti v evidenci dětí ke zprostředkování náhradní rodinné péče. Je např. nastavena určitá periodicita sdílení aktuálních informací nebo probíhá průběžně?

13. Popište, jak často probíhá mezikrajová spolupráce při zprostředkování NRP dětem, tedy dotazování na volné pěstouny/osvojitele u jiných krajských úřadů.

14. Popište, jaká je Vaše praxe s poradními sbory (případně pracovními skupinami či konzilii) v souvislosti se zprostředkováním náhradní rodinné péče. Zajímá nás, kdy a jak často je dítě projednáváno. Tedy zda jsou projednávány všechny děti, popřípadě z jakých důvodů bývá o dítěti jednáno. Pokuste se prosím odhadnout i podíl dětí ve Vašem kraji vedených v evidenci pro zprostředkování náhradní rodinné péče, o nichž bylo v průběhu roku XX takto jednáno.

NYNÍ BYCHOM SE RÁDI ZAMĚŘILI NA ZÁJEMCE O ZAŘAZENÍ DO EVIDENCE ŽADATELŮ O PŘIJETÍ DÍTĚTE DO NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE

15. O jaký typ péče mají noví zájemci o zařazení do evidence žadatelů nejčastěji zájem?

Vyberte prosím dva nejčastější typy.

- pěstounskou péči
- pěstounskou péči na přechodnou dobu
- osvojení
- poručenství s osobní péčí
- není v tom rozdíl
- neumím posoudit

16. Jaký podíl zájemců o zařazení do evidence žadatelů je podle Vás ochoten přijmout dítě romského etnika?

Zkuste prosím odhadnout v procentech...

17. Jak často se setkáváte s tím, že jsou mezi žadateli o zprostředkování náhradní rodinné péče osoby romského etnika?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- velmi často
- často
- spíše výjimečně
- nikdy
- neumím posoudit

18. Bylo by podle Vás žádoucí, aby bylo žadatelů o zprostředkování náhradní rodinné péče, kteří jsou romského původu, více?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne
- neumím posoudit

19. Domníváte se, že by proces zprostředkování pěstounské péče nebo osvojení romských dětí usnadnilo, kdyby bylo více romských žadatelů o zprostředkování náhradní rodinné péče?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne
- neumím posoudit

NYNÍ SE BUDEME VĚNOVAT PODPOŘE NÁHRADNÍCH RODIN S ROMSKÝMI DĚTMI

20. Působí ve Vašem kraji pověřené osoby doprovázející pěstounské rodiny, případně i jiné organizace (např. kluby náhradních rodin atd.), které poskytují podporu náhradním rodinám s dítětem romského etnika?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- ano
- ne
- neumím posoudit

21. Pokud ano, jak hodnotíte spolupráci Vašeho krajského úřadu s těmito organizacemi?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- vždy dobrá
- převážně dobrá
- ani dobrá, ani špatná
- převážně špatná
- vždy špatná
- neumím posoudit
- s žádnou takovou organizací nespolupracujeme/taková organizace v kraji není

22. Jsou tyto organizace schopné odpovídajícím způsobem odborně reagovat na potřeby náhradních rodin související s péčí o dítě romského etnika (např. rozvoj kompetencí ke zvládnutí předsudků a stereotypů, kterým může dítě v běžném prostředí čelit; téma identity dítěte z hlediska příslušnosti k etnické menšině; téma zprostředkování kontaktu s romskou kulturou a jazykem; kontakt dítěte s vlastní rodinou)?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne
- neumím posoudit
- žádná taková organizace v kraji není

23. Je kapacita a nabídka služeb těchto organizací dostačující s ohledem na potřeby náhradních rodičů dětí romského etnika ve Vašem kraji?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne
- neumím posoudit
- žádnou takovou organizaci v našem kraji nepotřebujeme

---

24. Pokud máte k problematice svěřování romských dětí do náhradní rodinné péče či k tomuto dotazníku nějaký komentář či se chcete s námi detailněji podělit o Vaši zkušenost, budeme velice rádi.

Dotazník – názory a zkušenosti – pro pracovníky obecních úřadů ORP

Tento dotazník je určen pro všechny pracovníky obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, kteří se specializují na agendu NRP, v rámci níž vyhledávají děti, kterým je potřeba zprostředkovat NRP, zjišťují údaje potřebné ke zprostředkování a vedou za tímto účelem spisovou dokumentaci dětí, komunikují ve věci s příslušným pracovištěm KÚ atd.

V případě, že respondentovi chybí zkušenosti se zprostředkováním NRP romským dětem, doporučuje se uvést v odpovědi na otázku vlastní názor, případně zvolit odpověď „neumím posoudit“.

II – NÁZORY A ZKUŠENOSTI

Dotazník pro pracovníky obecních úřadů obcí s rozšířenou působností

Vážená paní, vážený pane,

děkujeme Vám, že jste reagovali na prosbu o vyplnění dotazníku a vstoupili na tuto stránku.

Tento dotazník je určen pro všechny pracovníky obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, kteří se specializují na agendu NRP, v rámci níž vyhledávají děti, kterým je potřeba zprostředkovat NRP, zjišťují údaje potřebné ke zprostředkování a vedou za tímto účelem spisovou dokumentaci dětí, komunikují ve věci s příslušným pracovištěm KÚ atd.

Veškeré Vaše odpovědi na otázky v dotazníku považujeme za důvěrné. Budou zpracovány a publikovány anonymně.

Identifikační údaje zjišťujeme, abychom se s Vámi mohli spojit v případě potřeby doplnění Vašich odpovědí a také abychom předešli případným duplicitám odeslaných dotazníků.

Po vyplnění dotazníku nezapomeňte kliknout na ikonu „Dokončit“ na konci poslední stránky dotazníku. Vložená data tak budou odeslána na server xxx.

Pokud byste v průběhu vyplňování dotazníku potřeboval/a práci s ním přerušit, klikněte na ikonu „Přerušit“ na konci stránky.

Objeví se výzva k vyplnění Vaší kontaktní e-mailové adresy, na kterou Vám bude zaslán odkaz na webový formulář s doposud vyplněnými otázkami. Po kliknutí na odkaz, který Vám bude zaslán na Vámi uvedený e-mail, můžete ve vyplňování dotazníku pokračovat od místa, kde jste přestali.

Ikona „Zpět“, kterou najdete rovněž na konci stránky, slouží k rychlému návratu na předešlou stránku dotazníku.

V případě jakýchkoli nejasností nebo technických potíží při vyplňování tohoto dotazníku Vám Vaše dotazy rádi zodpovíme na adrese [e-mail kontaktního pracovníka](#).

Odpovědi na dotazy k dotazníku rovněž průběžně uveřejňujeme zde:

[webová stránka FAQ](#)

Prosíme o vyplnění dotazníku do [termín vyplnění dotazníku](#).

Předem Vám děkujeme za Váš čas a spolupráci!

Se srdečným pozdravem jménem výzkumného týmu

[Jméno a institucionální afiliace kontaktního pracovníka](#)

Výzkum je realizovaný pro potřeby MPSV ČR v rámci projektu [xxx](#). Více informací o projektu a jeho výstupy najdete zde: [webová stránka projektu](#)

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE (ORP)

S1. Název obce s rozšířenou působností:

S2. Kraj:

---

vyberte z možností ([výběr ze seznamu krajů v ČR](#))

S3. Telefonní číslo na pracovníka, který vyplňuje dotazník:

S4. E-mail pracovníka, který vyplňuje dotazník:

S5. Popište stručně Vaši pracovní pozici/agendu:

ZKUŠENOSTI ORP SE ZPROSTŘEDKOVÁNÍM NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE

NEJPRVE BYCHOM SE RÁDI ZAMĚŘILI NA DĚTI, KTERÉ JSOU V EVIDENCI VAŠEHO OÚ ORP JAKO OSPOD A SOUČASNĚ JSOU ZAŘAZENY V EVIDENCI DĚTÍ PRO ZPROSTŘEDKOVÁNÍ NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE. BUDEME RÁDI, KDYŽ SE S NÁMI PODĚLÍTE O VAŠE ZKUŠENOSTI Z POSLEDNÍCH CCA 3 LET. V PŘÍPADĚ, ŽE VÁM CHYBÍ ZKUŠENOSTI SE ZPROSTŘEDKOVÁNÍM NRP ROMSKÝM DĚTEM, UVEĎTE SVŮJ NÁZOR, PŘÍPADNĚ ZVOLTE ODPOVĚĎ „NEUMÍM POSOUDIT“.

1. Jak často jste se v posledních třech letech při své práci v rámci Vaší agendy setkával/a...

Vyberte jednu odpověď v každém řádku.

	Často	Spíše výjimečně	Vůbec
A. s romskými dětmi			
B. se zprostředkováním náhradní rodinné péče romským dětem			
C. se svěřením romských dětí do nezprostředkované pěstounské péče			

2. Kde podle Vás nejčastěji pobývají děti v okamžiku, kdy jsou zařazeny do evidence dětí ke zprostředkování náhradní rodinné péče?

Vyberte prosím 4 nejčastější varianty, a to zvláště pro děti většinového a romského etnika.

	A. Většinové etnikum	B. Romské etnikum
Původní rodina		
Porodnice		
Dětský domov pro děti do 3 let		
Dětský domov či jiné školské zařízení		
ZDVOP		
Zařízení sociálních služeb (domov pro osoby se zdravotním postižením, domov se zvláštním režimem, případně jiné zařízení sociálních služeb)		
Pěstounská péče na přechodnou dobu		
Předpěstounská péče		
Pěstounská péče zprostředkovaná		
Pěstounská péče nezprostředkovaná (do roku 2021 „příbuzenská“ pěstounská péče)		
Poručenství s osobní péčí		
Péče před osvojením		
Osvojení		
Jiné		
Neumím posoudit		

3. Zaměříme-li se na děti, které jsou v současné době v evidenci dětí, kterým je potřeba zprostředkovat náhradní rodinnou péči, řekl/a byste, že jsou romské děti v průměru spíše mladší, zhruba stejně staré, nebo spíše starší než děti většinového etnika?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- spíše mladší
- zhruba stejně staré
- spíše starší
- neumím posoudit

4. Jak často podle Vás mají romské děti, které jsou v evidenci dětí ke zprostředkování náhradní rodinné péče, nějaké zdravotní postižení, omezení, vývojové vady apod. v porovnání s dětmi většinového etnika v evidenci?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- rozhodně častěji
- spíše častěji
- zhruba stejně často
- spíše méně často
- rozhodně méně často
- neumím posoudit

5. Je podle Vás u dětí romského etnika v porovnání s dětmi většinového etnika častější, že jsou v evidenci dětí ke zprostředkování náhradní rodinné péče sourozenecké skupiny (dvě a více dětí)?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- rozhodně častější
- spíše častější
- zhruba nastejno
- spíše méně časté
- rozhodně méně časté
- neumím posoudit

6. Jsou podle Vás romské děti častěji svěřovány do nezprostředkované pěstounské péče než do zprostředkované pěstounské péče?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- ano
- ne

- není v tom rozdíl
- neumím posoudit

7. Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky?

Vyberte prosím jednu odpověď v každém řádku.

	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Určitě nesouhlasím	Neumím posoudit
A. Pro romské dítě je obtížnější nalézt náhradního rodiče než pro dítě většinového etnika.					
B. Pro romské dítě je snadnější nalézt pěstouny než osvojitele.					
C. Pro dítě většinového etnika je snadnější nalézt pěstouny než osvojitele.					
D. Romské dítě je častěji než dítě většinového etnika svěřeno do pěstounské péče příbuzného.					
E. U dětí většinového etnika se v porovnání s romskými dětmi stává častěji, že o ně rodiče nejeví zájem.					
F. Je snadnější najít náhradní rodiče pro sourozeneckou skupinu dětí většinového etnika než pro sourozeneckou skupinu dětí romského etnika.					

8. Představte si dvě děti stejného pohlaví, věku, zdravotního stavu apod., které se liší pouze v etnickém původu. Jedno je romského etnika, druhé je většinového etnika. Liší se podle Vás nějak délka trvání procesu zprostředkování pěstounské péče nebo osvojení?

Vyberte prosím pro každé dítě v uvedeném věku jednu odpověď v každém sloupci (tj. pro případ pěstounské péče a osvojení).

	I. Pěstounská péče	II. Osvojení
A. Dítě mladší 1 roku	<ul style="list-style-type: none"> - u romského je výrazně kratší než u většinového - u romského je spíše kratší než u většinového - není rozdíl mezi etniky - u většinového je spíše kratší než u romského 	<ul style="list-style-type: none"> - u romského je výrazně kratší než u většinového - u romského je spíše kratší než u většinového - není rozdíl mezi etniky - u většinového je spíše kratší než u romského

pokračování tabulky

	I. Pěstounská péče	II. Osvojení
	<ul style="list-style-type: none"> - u většinového je výrazně kratší než u romského - neumím posoudit 	<ul style="list-style-type: none"> - u většinového je výrazně kratší než u romského - neumím posoudit
B. Dítě ve věku 6 let	<ul style="list-style-type: none"> - u romského je výrazně kratší než u většinového - u romského je spíše kratší než u většinového - není rozdíl mezi etniky - u většinového je spíše kratší než u romského - u většinového je výrazně kratší než u romského - neumím posoudit 	<ul style="list-style-type: none"> - u romského je výrazně kratší než u většinového - u romského je spíše kratší než u většinového - není rozdíl mezi etniky - u většinového je spíše kratší než u romského - u většinového je výrazně kratší než u romského - neumím posoudit
C. Dítě ve věku 12 let	<ul style="list-style-type: none"> - u romského je výrazně kratší než u většinového - u romského je spíše kratší než u většinového - není rozdíl mezi etniky - u většinového je spíše kratší než u romského - u většinového je výrazně kratší než u romského - neumím posoudit 	<ul style="list-style-type: none"> - u romského je výrazně kratší než u většinového - u romského je spíše kratší než u většinového - není rozdíl mezi etniky - u většinového je spíše kratší než u romského - u většinového je výrazně kratší než u romského - neumím posoudit

9. V případě, že jste v otázce č. 8 uvedl/a alespoň v jednom příkladu (dítě mladší 1 roku, dítě ve věku 6 let, dítě ve věku 12 let), že proces zprostředkování pěstounské péče nebo osvojení trvá u romských dětí déle než u dětí většinového etnika, jaké jsou podle Vás hlavní důvody?

Vyberte prosím v každém řádku jednu odpověď.

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Určitě ne	Neumím posoudit
A. Žadatelů, kteří jsou ochotni přijmout dítě romského etnika, je málo.					
B. Je nedostatek žadatelů romského etnika.					
C. Žadatelé se obávají nepřijetí dítěte jejich širší rodinou.					
D. Žadatelé se obávají nepřijetí dítěte jejich nejbližším okolím v místě bydliště (škola, sousedé apod.).					

pokračování tabulky

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Určitě ne	Neumím posoudit
E. Žadatelé se obávají nepřijetí dítěte většinovou společností.					
F. Žadatelé se obávají negativních reakcí většinové společnosti a okolí vůči vlastní osobě či rodině.					
G. Žadatelé se obávají kulturních odlišností.					
H. Žadatelé se obávají genetických dispozic dítěte, které nebudou moci výchovou ovlivnit.					
I. Žadatelé se obávají reakcí biologické rodiny dítěte a kontaktu s ní.					
J. Žadatelé se obávají dopadů kontaktu dítěte s romskou komunitou.					

10. Chcete-li k otázce č. 9 cokoli dodat, uvítáme Váš komentář...

11. Porovnáte-li děti romského a většinového etnika, jak často se podle Vás stává, že je spisová dokumentace dítěte předána Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí, aby zprostředkoval osvojení dítěte do zahraničí? Je to...

Vyberte prosím jednu odpověď.

- výrazně častěji u dětí romského etnika
- spíše častěji u dětí romského etnika
- u obou etnik stejně často
- spíše častěji u dětí většinového etnika
- výrazně častěji u dětí většinového etnika
- neumím posoudit

12. V praxi bývají do evidence pro zprostředkování náhradní rodinné péče zařazovány i děti, pro které pak náhradní rodina není aktivně vyhledávána. Jejich zařazení do evidence je tedy formální. V jakých případech k tomu podle Vás dochází?

Vyberte jednu odpověď v každém řádku.

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Určitě ne	Neumím posoudit
A. Dítě samo nemá zájem o zprostředkování náhradní rodinné péče.					
B. Dítě je součástí skupiny sourozenců, předpokládá se, že vhodní zájemci, kteří by přijali celou skupinu, se nenajdou.					
C. Vzhledem k věku dítěte se předpokládá, že by se pro něj vhodní zájemci nenašli.					
D. Vzhledem ke zdravotnímu stavu dítěte se předpokládá, že by se pro něj vhodní zájemci nenašli.					
E. Vzhledem k problémovému chování dítěte se předpokládá, že by se pro něj vhodní zájemci nenašli.					
F. Vzhledem k etnickému původu dítěte se předpokládá, že by se pro něj vhodní zájemci nenašli.					
G. Vzhledem ke kombinaci více výše uvedených charakteristik u dítěte se předpokládá, že by se pro něj vhodní zájemci nenašli.					
H. Jiný důvod – uveďte jaký:					

13. Chcete-li k otázce č. 12 cokoli dodat, uvítáme Váš komentář...

14. Jak často je s dítětem hovořeno o možnosti (souhlasu) zprostředkování NRP?

Vyberte jednu odpověď v každém řádku.

	Nikdy	Jedenkrát za rok	Dvakrát za rok	Třikrát za rok	Čtyřikrát za rok	Pětkrát a vícekrát za rok
A. Dítě ve věku 3 let						
B. Dítě ve věku 6 let						
C. Dítě ve věku 12 let						
D. Dítě ve věku 16 let						

15. Popište, jak je nastavena komunikace Vašeho KÚ s OÚ ORP ohledně aktualizace údajů o dítěti v evidenci dětí ke zprostředkování náhradní rodinné péče. Je např. nastavena určitá periodičita sdílení aktuálních informací nebo probíhá průběžně?

NYNÍ BYCHOM SE RÁDI ZAMĚŘILI NA ZÁJEMCE O ZAŘAZENÍ DO EVIDENCE ŽADATELŮ O PŘIJETÍ DÍTĚTE DO NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE

16. O jaký typ péče mají noví zájemci o zařazení do evidence žadatelů nejčastěji zájem?

Vyberte prosím dva nejčastější typy.

- pěstounskou péči
- pěstounskou péči na přechodnou dobu
- osvojení
- poručenství s osobní péčí
- není v tom rozdíl
- neumím posoudit

17. Jaký podíl zájemců o zařazení do evidence žadatelů je podle Vás ochoten přijmout dítě romského etnika?

Zkuste prosím odhadnout v procentech...

18. Jak často se setkáváte s tím, že jsou mezi žadateli o zprostředkování náhradní rodinné péče osoby romského etnika?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- velmi často
- často
- spíše výjimečně
- nikdy
- neumím posoudit

19. Bylo by podle Vás žádoucí, aby bylo žadatelů o zprostředkování náhradní rodinné péče, kteří jsou romského původu, více?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne
- neumím posoudit

20. Domníváte se, že by proces zprostředkování pěstounské péče nebo osvojení romských dětí usnadnilo, kdyby bylo více romských žadatelů o zprostředkování náhradní rodinné péče?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne
- neumím posoudit

NYNÍ SE BUDEME VĚNOVAT PODPOŘE NÁHRADNÍCH RODIN S ROMSKÝMI DĚTMI

21. Působí ve Vašem správním obvodu či v dostupné vzdálenosti pověřené osoby doprovázející pěstounské rodiny, případně i jiné organizace (např. kluby náhradních rodin atd.), které poskytují podporu náhradním rodinám s dítětem romského etnika?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- ano
- ne
- neumím posoudit

22. Pokud ano, jak hodnotíte spolupráci Vašeho pracoviště s těmito organizacemi?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- vždy dobrá
- převážně dobrá
- ani dobrá, ani špatná
- převážně špatná
- vždy špatná
- neumím posoudit
- s žádnou takovou organizací nespolupracujeme/taková organizace v kraji není

23. Jsou tyto organizace schopné odpovídajícím způsobem odborně reagovat na potřeby náhradních rodin související s péčí o dítě romského etnika (např. rozvoj kompetencí ke zvládnání předsudků a stereotypů, kterým může dítě v běžném prostředí čelit; téma identity dítěte z hlediska příslušnosti k etnické menšině; téma zprostředkování kontaktu s romskou kulturou a jazykem; kontakt dítěte s vlastní rodinou)?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne
- neumím posoudit
- žádná taková organizace v kraji není

24. Je kapacita a nabídka služeb těchto organizací dostačující s ohledem na potřeby náhradních rodičů dětí romského etnika ve Vašem kraji?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne
- neumím posoudit
- žádnou takovou organizaci v našem kraji nepotřebujeme

25. Má Vaše pracoviště OSPOD zkušenost s doprovázením pěstounů, kteří mají v péči dítě romského etnika?

Vyberte prosím jednu odpověď.

- ano
- ne

26. Liší se podle Vás:

a. potřeby pěstounů většinového etnika, kteří mají svěřeno do péče dítě romského etnika, a těch, kteří mají v péči dítě většinového etnika?

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne
- neumím posoudit

b. potřeby dětí romského etnika od potřeb dětí většinového etnika ve zprostředkované pěstounské péči?

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne
- neumím posoudit

c. potřeby pěstounů většinového etnika, kteří mají svěřeno do zprostředkované pěstounské péče romské dítě, od potřeb romských pěstounů, kteří mají romské dítě v nezprostředkované pěstounské péči?

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne
- neumím posoudit

d. potřeby dětí romského etnika od potřeb dětí většinového etnika v nezprostředkované pěstounské péči?

- určitě ano
- spíše ano

- spíše ne
- určitě ne
- neumím posoudit

27. Máte ve svém správním obvodu možnost zajistit pěstounské rodině s dítětem romského etnika další doprovodné služby, které na tyto specifické potřeby reagují?

- určitě ano
- spíše ano
- spíše ne
- určitě ne
- neumím posoudit

28. Pokud máte k problematice svěřování romských dětí do náhradní rodinné péče či k tomuto dotazníku nějaký komentář či se chcete s námi detailněji podělit o Vaši zkušenost, budeme velice rádi.

Související literatura

CVVM, 2020. Vztah české veřejnosti k národnostním skupinám žijícím v ČR – březen 2020. Tisková zpráva. Dostupné z: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5199/f9/ov200429.pdf

ČSÚ, 2014. Národnostní struktura obyvatel.

Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/narodnostni-struktura-obyvatel-2011-aqkd3cosup>

GABRIŠOVÁ, Veronika, 2021. Legislativní analýza sběru etnicky senzitivních dat z hlediska ochrany osobních údajů. Praha: VÚPSV, v. v. i.

Dostupné z: http://katalog.vupsv.cz/fulltext/vz_488.pdf

MPSV, 2020. Proces zprostředkování. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/proces-zprostredkovani>

MPSV, 2021. Náhradní rodinná péče. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/nahradni-rodinna-pece>

ÚZIS, 2018. ZDRAVOTNICTVÍ ČR: Stručný přehled činnosti oboru dětské domovy pro děti do 3 let věku a dětská centra za období 2007–2017. NZIS REPORT č. K/33 (08/2018). Dostupné z: https://www.uzis.cz/sites/default/files/knihovna/nzis_rep_2018_K33_A410_detske_domovy_pro_deti_do_3_let_veku_a_detska_centra_2017.pdf

VLÁDA, 2019. Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2018. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/zalezitosti-romske-komunity/dokumenty/Zprava-o-stavu-romske-mensiny.pdf>

VLÁDA, 2020. Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2019. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/zalezitosti-romske-komunity/aktuality/Zprava-o-stavu-romske-mensiny-2019.pdf>

VOP, 2012. Popis metody a výsledky výzkumu etnického složení žáků bývalých zvláštních škol v ČR v roce 2011/2012. Dostupné z: http://spc-info.upol.cz/profil/wp-content/uploads/2011/05/Etnicke_slozeni_zaci_PS_vyzkum_metoda_zprava_Ombudsman.pdf

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (nový).

Zákon č. 359/1999 Sb., zákon o sociálně-právní ochraně dětí.

Publikace předcházející Metodice

BARVÍKOVÁ, Jana & Jana PALONCYOVÁ, 2020. Zkušenosti obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů se zprostředkováním náhradní rodinné péče 2018. Praha: VÚPSV, v. v. i. Dostupné z: https://katalog.vupsv.cz/fulltext/os_006.pdf

PALONCYOVÁ, Jana & Jana BARVÍKOVÁ, 2020. Kvalifikované odhady pracovníků obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů počtů zprostředkování náhradní rodinné péče s ohledem na etnickou příslušnost dětí v roce 2018. Praha: VÚPSV, v. v. i. Dostupné z: https://katalog.vupsv.cz/fulltext/os_005.pdf

BARVÍKOVÁ, Jana & Jana PALONCYOVÁ, v tisku. Zprostředkování náhradní rodinné péče u dětí romského etnika. Praha: RILSA. Dostupné z: https://katalog.vupsv.cz/fulltext/vz_507.pdf